

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №31

Стенограма пленарного засідання

16 грудня 2021 року

Київ 2021

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №31

Стенограма пленарного засідання

16 грудня 2021 року

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання тридцять перше (Четвер, 16 грудня 2021 року)

Виступи від депутатських фракцій і груп за результатами наради керівників депутатських фракцій і груп у Верховній Раді України дев'ятого скликання	...5
Внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині	...12
Прийняття у першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до статті 161 Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України «Про запобігання та протидію антисемітизму в Україні»	...16
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	...22, 41
Прийняття Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Бундестагу Федеративної Республіки Німеччина щодо визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом українського народу»	...26
Прийняття у першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей»	...26
Прийняття Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку»	...34
Внесення змін до календарного плану проведення шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...35

Прийняття у першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву»	...36
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях	...41
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів: «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво»	...43
«Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво»	...50
Внесення змін до: Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості	...52
деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну	...63

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
16 грудня 2021 року, 10 година 4 хвилини*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради! Прошу народних депутатів підготуватися до електронного голосування. Нагадую, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати їх до кінця реєстрації.

Шановні колеги, готові до реєстрації? Прошу народних депутатів реєструватися.

У залі зареєструвався 231 народний депутат. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з проханням оголосити перерву у пленарному засіданні.

Оголошується перерва на 30 хвилин до 10 години 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, ми використали аж три перерви. У нас було тривале засідання. Я прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, за результатами нашого засідання я хочу звернутися до всіх суб'єктів, на яких поширюється дія постанови (проект [№ 1006](#)), яка регламентує висвітлення діяльності Верховної Ради України, неухильно дотримуватися цього рішення, прийнятого Верховною Радою України. Якщо хтось бажає внести зміни до нього, процедура всім знайома. Це перше.

Друге. Оскільки з 12 години до 12 години 30 хвилин у нас має бути перерва, ми домовилися, що надамо по 3 хвилини на виступ представникам кожної фракції і групи для того, щоб вони мали можливість виступити за результатами проведеної наради, і після цього підемо на перерву.

Шановні колеги, прошу представників фракцій і груп записатися на виступи по 3 хвилини.

Слово надається народному депутату України Соболеву Сергію Владиславовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я хотіла б нагадати вам, що парламент залишається неприступною фортецею для народу України. Якщо вчора й позавчора навколо будівлі парламенту були фізичні особи – підприємці, то зараз навколо парламенту шахтарі. Наша фракція з ними зустрілася, і вони сказали, що вугільна галузь знищується, шахтарі, їх родини, по суті, викидаються на вулицю, тому вони уклінно просять Верховну Раду прийняти їх делегацію на рівні Голови Верховної Ради, керівників фракцій, профільних комітетів – негайно. Ви тут у теплі, у вас все в порядку, заробітна плата і офіційна, і неофіційна – ок, а вони зараз на вулиці, замерзли, з мегафонами і просять у вас, у влади, 3 хвилини прийняти їх та послухати їх поради і вимоги.

На всяк випадок хочу нагадати вам, що сьогодні позачергове засідання Верховної Ради для того, щоб прийняти зміни до бюджету і дати можливість шахтарям виплатити 1 мільярд 800 мільйонів гривень заборгованості із виплати заробітної плати. І в принципі вам було би непогано дізнатися, яку злиденну заробітну плату ви платите за непосильний труд шахтарям, які захищають енергетичну незалежність України. Це перше.

Друге. Хочу нагадати, що два дні так само під парламентом мерзли ФОПи, маленькі підприємці, які також просили у вас пару хвилин на зустріч, їм також не дали. З 1 січня ви забираєте в них ту систему роботи, до якої вони звикли і яка дає їм право одержати якісь копійки для утримання своїх родин.

На сьогодні було також заплановано позачергове засідання Верховної Ради, щоб поновити для ФОПів, фізичних осіб – підприємців, їх систему роботи. Було зібрано більше 160 підписів, цього достатньо. Але таємничо почали тиснути на депутатів, і вони відкликали свої підписи – 11 підписів, і зараз не вистачає голосів для проведення позачергового засідання.

Щойно була перерва і ми домовилися, щоб Голова Верховної Ради дав команду віддати підписні листи на доопрацювання. Буквально за півгодини ми дозберемо ці 11 підписів, які під тиском відкликали, і наполягатимемо, щоб сьогодні обов'язково було проведено позачергове засідання і було повернуто малим підприємцям, так, як ви, влада, й обіцяли у своїх передвиборних програмах, систему їх роботи. Не нищьте України!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Нестору Івановичу Шуфричу. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні колеги! Дякую, пане Голово. Якщо хтось думає, що в цій Верховній Раді щось відбулося випадково, то ні. Це абсолютно не випадковість, що постанова про висвітлення

роботи Верховної Ради України приймається в перший день роботи Верховної Ради України відповідного скликання, і ми зробили те саме 29 серпня 2019 року. Тому те, що вчора відбувалося на каналі «Рада», – це, безумовно, не прикрашає всіх нас, і згідно з визнанням, зокрема і представників фракції «Слуга народу», було як мінімум негарно, а як максимум... Дозвольте мені не згадувати тих епітетів, які говорилися всіма.

Хочу довести до вашого відома, що вчора це питання було предметом розгляду на засіданні Комітету з питань свободи слова і одностайно, наголошую, разом з голосами народних депутатів членів комітету з фракції «Слуга народу» прийнято таке рішення.

Закликати керівництво телеканалу «Рада» в подальшому забезпечити дотримання очолюваною ним державною телерадіокомпанією законодавства України, зокрема (увага!) Постанови Верховної Ради України «Про порядок висвітлення роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання», а також положень Статуту державної телерадіокомпанії «Парламентський канал «Рада», та дотримуватися принципів неупередженості, пропорційності та паритетності представників парламентських фракцій, груп та позафракційних народних депутатів. Іншого на цьому каналі бути не може.

Хочу сказати, що наша фракція цілком погоджується з цим принципом і солідарна щодо саме такого бачення і недопущення узурпації будь-ким телеканалу, який має інформувати народ України про те, що відбувається зараз і в цю хвилину у Верховній Раді України.

Наша фракція підтримала і надала свої підписи для скликання позачергового засідання і з питання шахтарів, і з питання підтримки ФОПів. Ми сподіваємося, що сьогодні це відбудеться. Ми повинні працювати для людей, і вони мають знати, як ми це робимо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Лабі Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Давиду Арахамії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давид Георгійович Арахамія. З трибуни, будь ласка.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Колеги, я говоритиму дуже коротко. У нас відбулася нарада щодо роботи нового, модернізованого телеканалу «Рада», на якій ми з'ясували, що за перші

два дні роботи каналу відбулися певні порушення постанови, яку ми приймали в залі. Ми разом прийняли консенсусне рішення негайно повернутися до виконання цієї постанови.

Я прошу всі політичні партії, не тільки «Слугу народу», перейти зараз до порядку денного, оскільки нам потрібно розглянути дуже багато питань: і щодо пенсійної реформи, і щодо індустриальних парків, і щодо локалізації, на вирішення якого чекають усі промисловці.

Нагадую, що сьогодні ми працюватимемо півдня і ще завтра день, і більше Верховна Рада в цьому році не працюватиме. Давайте витратимо цей час з максимальною користю для наших виборців, для українського народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Піпі Наталії Романівні, фракція «Голос».

ППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Виборчий округ № 115, Львів, об'єднання «Справедливість». Добрий день! Зрозуміло, що канал «Рада» повинен мати однаковий час і однаково об'єктивну політику для кожного депутата і фракції. Так, учора були питання щодо телеканалу «Рада», то прошу їх змінити. Але на прикладі цього каналу ми бачимо, наскільки кожен з нас хотів, щоб картинка стала кращою, щоб цей канал дивилися. Точно те саме на сьогодні з українською освітою: кожен з нас хоче бачити цю освіту іншою.

Я нагадаю про Нову українську школу, яка також потребує оновлення і кращого освітнього середовища, тобто це класи, парти, матеріали, і точно кращого наповнення. Так, у нас є питання до контенту телеканалу «Рада», але ще більше питань до змісту освіти, тобто до контенту, сучасним словом, освіти, який ми на сьогодні маємо.

Найперше – це субвенція на Нову українську школу. Було багато питань і перерахована формула щодо зарплати вчителів. Ви знаєте, що ця влада йшла з тим, щоб підняти зарплати вчителям. Зараз визнали, що бракує 5 мільярдів на те, щоб підвищити зарплати і врегулювати формулу щодо регіонів. І це навіть не порушується питання стосовно постанови № 822 або Закону «Про освіту».

Тому я дуже прошу насамперед Міністерство освіти і науки та Міністерство фінансів знайти кошти, щоб у нас нарешті не було питання щодо зарплати вчителів, а ми змогли покращити освітнє середовище, тобто те, як виглядають наші школи, а головне – зміст освіти Нової української школи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Геращенко Ірині Володимирівні, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дорогі українці! «Європейська солідарність» разом з іншими опозиційними фракціями ініціювала позачергове засідання для вирішення питання шахтарів і ФОПів, тому що саме цими питаннями має займатися держава. Але державі сьогодні не до цього, вона займається створенням державного медіахолдингу попри те, що є зобов'язання України перед Радою Європи щодо роздержавлення українських медіа, і наша політична команда саме це й зробила.

Власне, мені як журналісту здається, що ніколи в країні не мало б бути повторення 16 січня. Але сьогодні, 16 грудня, ми говоримо не просто про грубе порушення постанови Верховної Ради про висвітлення діяльності Верховної Ради України і про той безлад та пропаганду, на які перетворився телеканал, що має просто чесно інформувати суспільство про те, що відбувається у Верховній Раді, а вчора не було жодного слова про роботу комітетів. Вчора в прямому ефірі були заблоковані брифінги, хоча це пункт 13 постанови про висвітлення діяльності роботи Верховної Ради, опозиції, зокрема депутатів з «Європейської солідарності», «Батьківщини», ОПЗЖ.

Ні, все набагато серйозніше. Чи знаєте ви, що вчора вночі Кабінет Міністрів перекинув 13 мільйонів гривень із законодавчої діяльності Верховної Ради України, а це наша головна робота, на телеканал «Рада»? Я хочу запитати у депутатів: ви за це голосували? Чи знаєте ви, що в час, коли в нашій армії немає грошей на бензин, на дизельне паливо, коли не підвищили зарплату лікарям і військовим, ви проголосували за виділення 404 мільйонів гривень на побудову оцієї халабуди на другому поверсі, яка тепер називається студією, для того щоб там транслювати найнижчого гатунку не інформацію, а пропаганду.

Я хочу сказати всім виборцям: шановні колеги, шановні українці, ми донесемо до кожного з вас позицію, хто як голосував у цьому сесійному залі. У той час, коли треба займатися питаннями малозабезпечених родин, ФОПів, шахтарів, ця Рада голосує за такі вказівки Банкової – за створення пропаганди. Вона прийшла на пропаганді і брехні і хоче на цьому продовжити свою життєдіяльність.

І останнє. Дуже жаль, що тут немає пана Лубінця, але вчора він зрадив мільйони українських військовослужбовців і переселенців, коли посмів на засіданні комітету за вказівкою Банкової протягти в законопроект про переселенців особливий статус телеканалу «Дом», який, як нам обіцяв Зеленський, працюватиме виключно на окуповані території для боротьби за уми, і намагається сьогодні порушити закон про мову, закон про статус переселенців та іномовлення, іноземною мовою телеканал вести...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Бондарю Віктору Васильовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє». Після нього – Володимир Юрійович Арешонков.

Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Після півторагодинної наради у Голови Верховної Ради України ми вийшли з неоднозначними відчуттями, але все-таки хочемо працювати в цьому залі як єдиний робочий колектив, який приймає закони на благо громади, на благо людей.

Стосовно репліки про те, що Верховна Рада місяць не працюватиме. Верховна Рада повинна працювати, вона працюватиме зі своїми виборцями як народні депутати України, вона працюватиме у комітетах, а в разі необхідності, загрози національній безпеці чи інших загроз Верховна Рада, весь депутатський корпус має невідкладно зібратися на позачергове пленарне засідання чи на позачергову сесію у цьому сесійному залі.

Далі. Парламент – це не гримаса, парламент – це не карикатура, і ми з вами не карикатуристи, а законотворці. Парламент – це обличчя суспільства. Тому очевидно, що і телеканал «Рада» повинен бути не гримасою і не карикатурою, а обличчям суспільства. На нашу думку, телеканал «Рада» не повинен гнатися за рейтингами. Місія телеканалу «Рада» – відображати нашу роботу в безперебійному режимі, те, як ми працюємо: чи в режимі пленарних засідань, чи в режимі засідань комітетів.

Тому я вважаю, що після цієї бурхливої півторагодинної дискусії голів усіх фракцій і груп і окремо взятої фракції ми повинні привести роботу телеканалу «Рада» у відповідність з постановою, яка прийнята Верховною Радою. Телеканал «Рада» повинен працювати в межах моралі й етики і відповідно до постанови, прийнятої Верховною Радою України.

Я хочу також нагадати громадянам і парламентаріям про те, що наша депутатська група «Партія «За майбутнє» збрала 160 підписів народних депутатів щодо невідкладного скликання позачергового пленарного засідання, на якому ми розглянули б питання, які турбують наших ФОПів, підприємців мікропідприємств. Тому що їм тяжко зараз виживати в тих умовах, нічого кращого для полегшення мікропідприємництва глобально ми не зробили і не вирішили. Тому ми збрали ці підписи, але, на жаль, протягом останньої доби чи півдоби, близько 10-11 народних депутатів відкликали свої підписи.

Тому ми звертаємося до Голови Верховної Ради України, щоб не робити якоїсь іншої форми дискусії, а все-таки перевести її в зал парламенту, дати нам підписні листи на уточнення, щоб ми могли дозбирати підписи, яких не вистачає, і сьогодні в спокійному режимі разом з іншим позачерговим засіданням, на яке ми будемо збиратися, щоб допомогти шахтарям щодо питання заборгованості із виплати зарплати, вирішити питання щодо відтермінування РРО і в такий спосіб хоча б якось допомогти і пам'ятати про наших підприємців, про наших простих громадян.

Давайте працювати, шановні депутати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарасе Івановичу, якщо дозволите, репліка: уже видано, назад повернуто, тому, будь ласка, можете працювати.

Слово надається Арешонкову Володимирі Юрійовичу, група «Довіра».

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово, шановні колеги, безперечно, добре, що консенсусом, тобто спільним баченням, вирішуються якісь конфліктні питання. Єдине, ми дуже просили б, щоб це відбувалося не під час проведення пленарного засідання. Всі суперечливі питання, які виникають, треба вирішувати до, а ми зараз маємо працювати активно над прийняттям законів, тому що їх надзвичайно багато.

Тим не менше я хочу звернути увагу окремих промовців, які говорили про те, що гуманітарна, інформаційна політика не є пріоритетом, не є чимось першочерговим, а потрібно говорити про економічні питання. Ні, нинішня ситуація в країні, соціальне напруження, незгодженість між діями політичних партій і груп – це в тому числі наслідок недолугої інформаційної кампанії. Тому ми, депутатська група «Довіра», звертаємо увагу на те, що телеканал «Рада», безперечно, має працювати в сучасному форматі, оскільки нас ніяким чином не влаштовувало, давайте скажемо, ставлячись з повагою до наших колег, які працюють на телеканалі, що він не був достатньо привабливим і цікавим для більшості громадян країни. Потрібно його робити сучасним, потрібно доносити до населення питання роботи єдиного законодавчого органу, Кабінету Міністрів, інших центральних органів виконавчої влади в такому форматі – доступному, зрозумілому. І правильно, що відбулася реорганізація.

Водночас ми наполягаємо на тому, що абсолютно має зберігатися поняття і принцип пріоритету у висвітленні діяльності всіх політичних партій і груп незалежно від того, чи це більшість, чи це правляча група чи опозиційна. Ми виходимо тільки з такої позиції.

Стосовно проведення позачергових засідань. Депутатська група «Довіра» поставила свої підписи, і ми будемо вимагати, щоб сьогодні було вирішене питання погашення заборгованості із виплати заробітної плати українським шахтарям. Питання роботи вуглевидобувної галузі – це взагалі окрема тема. Ми вимагаємо від уряду врешті-решт визначитися з програмою в цьому напрямі.

Ну, і нарешті фізичні особи – підприємці. Давайте дослухаємося до людей і зробимо так, щоб їм було зручно і комфортно.

Це наша позиція.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Юрійовичу.

Шановні колеги, я даю доручення Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України завтра провести засідання, на якому розглянути проект постанови, підписаний усіма лідерами

фракцій і груп та керівництвом парламенту, про передачу окремого майна, що забезпечує діяльність Верховної Ради України, на баланс Центру забезпечення службової діяльності Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України. Підписано, ще раз наголошую, керівництвом парламенту та лідерами всіх фракцій і груп.

Шановні колеги, я дякую і на цьому оголошую перерву до 12 години 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо нашу роботу.

Перелік питань, що пропонуються для обговорення і прийняття рішень сьогодні, вам надано. Переходимо до їх розгляду.

Шановні народні депутати, прошу зайняти свої місця.

Отже, шановні колеги, перший законопроект – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині» ([№ 5831](#)).

Запрошую на трибуну заступника голови Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Дмитрієву Оксану Олександрівну. Будь ласка, Оксано Олександрівно.

Шановні колеги, хтось наполягатиме на поправках?

Ідемо по цьому законопроекті. Наполягає на своїх поправках Михайло Михайлович Цимбалюк.

Поправка 5. Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* «Батьківщина». Шановні колеги, насправді законопроект дуже важливий, він потрібен, його очікують не лише лікарі, а й велика кількість пацієнтів, які сьогодні стоять у чергах. Якщо говорити по державі, є вже багато досвіду, зокрема одна із львівських лікарень, де працюють фахові лікарі. Але ми вважаємо, що, врахувавши ті поправки, які ми внесли спільно з нашою командою, законопроект стане ефективнішим.

Поправка 5. У редакції до другого читання пропонується замінити принцип дотримання черговості та врахування черговості. Заміна дуже знакова, оскільки автори руйнують непорушний принцип, на якому базується все цивілізоване суспільство там, де проводиться трансплантація.

Ми просимо, щоб цю поправку врахували, тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка, коротко.

ДМИТРІЄВА О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Поправку відхилено, тому що позиція черговості існує, вона чітко виписана у поправці 22.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте, Михайле Михайловичу?

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 5 народного депутата Цимбалюка. Комітет її пропонує відхилити. Аргументацію сторін ви почули. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 14. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги, мова йде про державні інформаційні системи трансплантації. У редакції, яку пропонується ухвалити, дивним чином з назви статті 11 зникає слово «державні».

Ми своєю поправкою пропонуємо повернути державу до участі і контролю за інформаційними системами трансплантації і не віддавати цю надзвичайно важливу й чутливу галузь медицини на відкуп приватникам або міжнародним корпораціям. Державні – для забезпечення дотримання ще одного з основоположних принципів трансплантації. Це принцип, що стосується декомерціалізації пересадок органів та інших анатомічних матеріалів, що тісно пов'язаний з принципом черговості.

Держава має цей процес регулювати і таким чином нести відповідальність, у тому числі й фінансову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Коротко, будь ласка.

ДМИТРІЄВА О.О. Поправка комітетом відхилена, бо стосовно органної трансплантації у нас лише державний реєстр, а стосовно трансплантації кісткового мозку, то це світова практика. У нас так само, як і в усьому світі, є недержавні реєстри донорів кісткового мозку. До речі, запрошуюю долучитися до них.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є необхідність ставити на голосування, Михайле Михайловичу?

Ставлю на голосування поправку 14 народного депутата Цимбалюка та колег. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 28. Михайле Михайловичу, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги, вдумайтеся у зміст цієї поправки. Ми цією поправкою додаємо до умов донорства осіб до 18 років вимогу щодо згоди батьків та виключаємо запропоновані до другого читання норми, що сприятимуть зловживанням. Ми захищаємо права дітей, якими можуть зловживати недобросовісні лікарі та інші зацікавлені особи.

Для того щоб не перетворити нашу державу на конвеєр з постачання анатомічних матеріалів для всього світу, як це вже відбувається з донорською кров'ю, ми наголошуємо на тому, що згоду на вилучення для осіб до 18 років мають надавати батьки або інші законні представники. До речі, форма такої згоди затверджена постановою Кабінету Міністрів № 1211 ще від 27 грудня 2018 року. І не треба створювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 28 народного депутата Цимбалюка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Наступна поправка 30. Михайле Михайловичу, це також ваша поправка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги, ще раз підкреслюю, що сам закон потрібен, але вдумайтеся, що ми пропонуємо лише для того, щоб закон захищав громадян України. Автори пропонують у цьому законопроекті, щоб згода на посмертне донорство подавалася в електронній формі і не потребувала нотаріального посвідчення.

Хіба може таке бути в будь-якій державі? Тобто будь-хто може висловити без вашого відома вашу згоду на вилучення у вас органів. Це неприпустимо, оскільки всіма міжнародними нормами передбачена неможливість здійснення як вилучення органу або тканини, так і пересадки трансплантата без отримання добровільної згоди. При цьому обов'язковим є нотаріальне засвідчення такої добровільної згоди або близьких родичів, або особи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 30 народного депутата Цимбалюка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Завершальна поправка 50 народного депутата Цимбалюка. Будь ласка, Михайле Михайловичу.

Шановні колеги, після цього переходимо до голосування. Прошу запросити народних депутатів до залу.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». У поправці 50 (це вже розділ «Прикінцеві та перехідні положення») ми пропонуємо виключити норму, у якій автори говорять, що реалізація державних гарантій медичного обслуговування із

забезпечення оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів передбачається з 1 квітня (увага!) 2023 року. А до того часу люди будуть змушені сплачувати величезні кошти для проведення таких операцій. Тоді вийдіть і скажіть, чому саме так. Ми вимагаємо, щоб норми цього закону, якщо він набере чинності після дня ухвалення, працювали з цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 50 (вона буде завершальна) народного депутата Цимбалюка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, я ще надаю слово Оксані Олександрівні Дмитрієвій, тому що вона хоче оголосити рішення комітету. Будь ласка.

Після того переходимо до голосування.

ДМИТРИЄВА О.О. Дякую.

Шановні колеги, до вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині» (№ 5831).

До законопроекту в термін, визначений статтею 116 Регламенту Верховної Ради України, надійшло 62 поправки від 23 народних депутатів, з яких враховано – 18, відхилено – 31, враховано частково – вісім та враховано редакційно – п'ять.

Керуючись пунктом 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в другому читанні проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині» прийняти в другому читанні та в цілому як закон у запропонованій комітетом редакції та доручити комітету при підготовці тексту закону на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Від себе як автор поправки 17 до законопроекту прошу врахувати деякі технічні правки.

В абзаці п'ятому пункту 6, пункту 4 розділу I...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині» ([№ 5831](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати, шановні колеги? Прошу голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Наступний проект законодавчого акта – проект Закону «Про внесення змін до статті 161 Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України «Про запобігання та протидію антисемітизму в Україні» ([№ 5110](#)).

Шановні колеги, є необхідність обговорювати його? Є. Тоді давайте проголосуємо за скорочену процедуру розгляду цього законопроекту.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути за скороченою процедурою законопроект № 5110. Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду законопроекту. Запрошую доповідача народного депутата України Бужанського Максима Аркадійовича. Будь ласка, Максиме Аркадійовичу.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Завдяки вам, завдяки нашому парламенту прийнятий нами законопроект [№ 5109](#) отримав величезну міжнародну підтримку. Ізраїльський Кнесет, Президент Ізраїлю, Президент Німеччини, Держсекретар Сполучених Штатів Америки висловили велику подяку нашій країні, що ми це зробили. Зараз ми розглядаємо суто технічний супутній законопроект, яким пропонується додати до статті 161 Кримінального кодексу лише два слова «прояви антисемітизму».

Я прошу всіх вас підтримати цей законопроект і проголосувати за нього так, як запропонував наш комітет, – прийняти за основу та в цілому. Вибачте, але там немає чого змінювати або додавати поправки.

Шановні колеги, звертаю вашу увагу на те, що безліч ганебних випадків у нашій країні кваліфікуються як звичайне хуліганство. Вибачте, я не хочу бачити нашу країну країною хуліганів. Я хочу, щоб кожний злочин, якщо він є, був названий за ім'ям і мав наслідки.

Дуже прошу всіх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова співдоповідача голову підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності Дануцу Олександра Анатолійовича.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, не затримуватиму вашого часу. Комітет з питань правоохоронної діяльності ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до статті 161 Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України «Про запобігання та протидію антисемітизму в Україні» (№ 5110) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та за можливістю в цілому.

Від себе особисто прошу вас підтримати цей важливий законопроект, який має технічний характер, але дуже важливий з моральної точки зору, і це дуже важливий сигнал міжнародній спільності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую

Шановні колеги, є необхідність обговорити цей законопроект? Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти, будь ласка.

Слово надається народному депутату України Цабалю Володимирі Володимировичу, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Насправді цей законопроект не зовсім технічний, як нам представили його наші колеги. Більше того, хочу нагадати, що в Україні живуть близько 20 з лишком відсотків представників національних меншин, більше 10 мільйонів згідно з переписом 2001 року. А ще хочу нагадати, що, наприклад, в Одеській області налічується близько 150 представників різних національних меншин, дискримінація стосовно яких або приниження честі і гідності ведуть до покарання відповідно до статті 161 Кримінального кодексу. Це означає, що коли ви образите гагауза, ви маєте нести кримінальну відповідальність, коли образите молдаванина, громадянина Молдови, ви теж маєте нести відповідальність, коли образите румуна, але українця, ви маєте нести відповідальність.

Мені дуже дивно і прикро, що таким чином, намагаючись захистити одних представників, ми фактично відкидаємо в бік інших, не звертаючи на них уваги. Тому що у статті говориться, що умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності, будуть вести до покарання за статтею 161 Кримінального кодексу.

Питання: чому ми виокремлюємо представників лише однієї національної меншини, яка в Україні точно себе почуває спокійно, з повагою і з любов'ю до них? Ви знаєте, мені здається, що Україна споконвіку була державою, сила якої була в різноманітті, і мені дуже не хотілося б, щоб ми як Верховна Рада вносили такі речі, які розбирають державу на шматки.

Більше того, мені дуже хотілося б, щоб Верховна Рада нарешті звернулася до Бундестагу Німеччини, а окрім того, до Кнесету Ізраїлю, щодо визнання Голодомору геноцидом. Тому що наші партнери, на жаль, цього не бачать і вперто чомусь не визнають, що Голодомор був геноцидом українців.

Ми будемо проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Якименку Павлу Віталійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЯКИМЕНКО П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми розглядаємо цей законопроект у першому читанні з обговоренням. Я, власне кажучи, не знаю, що тут можна обговорювати. Навіщо ми обговорюємо ті речі, які є загальновідомими, загальновстановленими і загальновизнаними у всьому світі?

Антисемітизм – це зло, яке мало найжахливіші вияви у ХХ столітті. Це Бабин Яр, який був у моєму рідному місті Києві.

Нещодавно євреї України святкували Хануку. Протягом перших шести днів було зруйновано шість традиційних свічок, які встановлюються ними на знак пошани, на знак святкування цього свята. У нас немає антисемітизму, ми толерантні до будь-яких націй. Але це не хуліганство, це і є антисемітизм, якому ми повинні давати оцінку і публічно, і юридично. Ми не можемо жодним чином

толерувати такі вияви. Тому я прошу підтримати цей законопроект зеленою кнопкою за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Чайківському Івану Адамовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ЧАЙКІВСЬКИЙ І.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 165, Тернопільська область, самовисуванець). Прошу передати слово Дмитру Лубінцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Лубінець. Будь ласка, Дмитре Валерійовичу.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє, шановні народні депутати, громадяни України! Депутатська група «Партія «За майбутнє» голосуватиме за цей законопроект і підтримуватиме його за основу.

Я хотів би, користуючись нагодою, прокоментувати те, що сталося вчора на засіданні комітету, адже деякі народні депутати сьогодні згадували моє прізвище. Так ось, хочу всім повідомити, що наша депутатська група «Партія «За майбутнє» і я особисто завжди виступали за розвиток української державної мови. Вчора на засіданні нашого комітету, дійсно, була підтримана поправка, яка дозволить телеканалу «Дом» стати всеукраїнським каналом (*Шум у залі*). Такого каналу як російськомовного немає. Ті люди, які зараз кричать «Ганьба!», хочуть єдиного – щоб не було конкуренції в інформаційному плані.

Шановні колеги, телеканал «Дом» на даний час робить продукт для окупованої території і, дійсно, робить це російською мовою (*Шум у залі*). Тільки-но він стане всеукраїнським каналом, то підпадатиме під дію Закону «Про телебачення і радіомовлення» і буде в тому числі квотування: 75 відсотків продуктів на цьому телеканалі будуть українською мовою згідно з чинним законодавством, згідно з постановою і роз'ясненням Конституційного Суду. Те, що ви робите, – це маніпуляція. Це робиться лише для єдиного: ви не хочете конкуренції в інформаційному плані.

Коли ви приїдете на Донбас, вам усі скажуть, що Лубінець завжди виступав за українську мову. І депутатська група, і цей парламент виступають за наші національні інтереси.

Тому я закликаю всіх не вестися на такі провокації, підтримати цей законопроект і голосувати за ці поправки (*Шум у залі*).

Дякую.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ганьба! Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Саврасову Максиму Віталійовичу, політична партія «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Володимирі В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую за вітання! Найперше хочу продовжити виступ одного з попередніх промовців. Справді, антисемітизм – страшне зло, з яким треба боротися, і Україна бореться з антисемітизмом ефективно. Соціологічні опитування показують, що в Україні найнижчий ступінь антисемітизму серед країн Європи, тому що в Україні є всі потрібні для цього законодавчі інструменти. Стаття 161 Кримінального кодексу дає змогу боротися з будь-якими виявами національної ворожнечі на національному ґрунті, тому будь-які спроби говорити про додаткові інструменти боротьби з антисемітизмом – це, на жаль, актуалізація російських мемів про фашистів в Україні, про антисемітизм в Україні.

Тепер відповім на те, що сказав попередній промовець. Спроба перетворити телеканал «Дом» на загальнонаціональний, включити його до універсальної програмної послуги – це спроба русифікації України, це спроба зробити державний російський канал. Ми цього не допустимо, тому що ваш дом – Росія, наша Батьківщина – Україна (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Юрійович Арешонков.

Шановні колеги, хто після цього ще виступатиме? Нестор Іванович, і потім переходимо до голосування.

Я не можу дати слово двом депутатам з однієї фракції.

Будь ласка, Володимире Юрійовичу.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Депутатська група «Довіра». Читаю дослівно: «Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками». Це до тих, хто питає, про що цей законопроект. Це про виконання статті 24 нашого Основного Закону Конституції України.

Чи мають місце сьогодні, на жаль, в Україні прояви антисемітизму як явища? Так. Ми маємо про це теж говорити. Чи маємо ми зробити все як законодавці, щоб унеможливити ці прояви? Так.

Тому депутатська група «Довіра» вважає, що законопроект абсолютно правильний, його потрібно розглядати разом із законопроектом № 5109. Він його доповнює і завершує. Ми будемо за нього голосувати і закликаємо всіх інших.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто виступатиме, Шуфрич чи Скорик? Народний депутат Скорик. Потім ще народний депутат Крулько. Після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, пане Миколо.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Ви знаєте, я уважно слухав усі виступи. Безумовно, наша фракція підтримуватиме зазначений законопроект. Прояви антисемітизму неприпустимі в Українській державі. Але мені здається, що прояви ненависті до інших національностей були в попередніх виступах. Я вважаю, що Росіяни нічим не відрізняються від інших національностей, і робити такі заяви, абсолютно людиноненависницькі, стосовно інших національностей – це розпалювання міжнаціональної ворожнечі. Я прошу це розуміти.

Крім того, ми повинні розуміти, що коли таке робиться, це робиться на шкоду Українській державі. У нас усі нації рівні перед законом, і такі заяви абсолютно неприпустимі.

Безумовно, наша фракція підтримуватиме зазначений законопроект. Крім того, я вважаю, що ми маємо вшанувати хвилиною мовчання пам'ять жертв Голокосту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте вшануємо. А потім я надам слово Івану Івановичу.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Слово надається Івану Івановичу Крульку, фракція «Батьківщина». Будь ласка. Після цього переходимо до голосування.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект. Наша команда завжди виступала і виступає проти проявів будь-якої ненависті один до одного. Ми

виступаємо проти проявів антисемітизму, тому що вважаємо, що кожне зло не лише має бути покаране, але не має забуватися, особливо якщо вчиняються злочини проти людства, коли за ознаками певної національності вчиняються геноциди.

Але водночас я вважаю, що ми як український парламент повинні також боротися проти будь-яких проявів українофобства, ненависті до українців і домагатися визнання Голодомору геноцидом українського народу на всіх рівнях. А ті, які його заперечують, мають пам'ятати, що жоден геноцид, який вчинений проти будь-якої національності, а Голодомор вчинявся проти українців, щоб їх знищити, не може бути забутий, і ми маємо проти цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, спочатку ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти законопроект за основу, потім, якщо буде потенціал, у цілому.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до статті 161 Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України «Про запобігання та протидію антисемітизму в Україні» ([№ 5110](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 300.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я можу поставити в цілому? (*Шум у залі*). Фракція «Європейська солідарність» проти, тому, перепрошую, я не можу, друзі (*Шум у залі*). А який сенс скорочувати строки, все одно наступне засідання буде через місяць. Хочете скоротити? Давайте, шановні друзі. Ну, є пропозиція, я мушу поставити її на голосування.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до статті 161 Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України «Про запобігання та протидію антисемітизму в Україні» ([№ 5110](#)).

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Мотовиловець – з процедури. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Я пропоную змінити порядок розгляду законопроектів, поставити на голосування пропозицію перейти до розгляду таких проектів: [№ 6055](#), [№ 6429](#), [№ 6302](#), [№ 5688](#), [№ 5689](#), [№ 3739](#), [№ 4358](#), [№ 5719](#), [№ 5223](#), [№ 2064](#), [№ 6273](#).

Прошу поставити це питання на голосування. Прошу розглядати ці законопроекти відповідно до озвучених номерів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Андрію Вікторовичу, у мене єдине питання: мабуть, усе-таки не проект № 5223, а проект [№ 5323](#).

Тоді, шановні колеги... (Шум у залі).

ОПЗЖ, 1 хвилина, щодо цієї пропозиції. Будь ласка. Потім Соболев, 1 хвилина.

Мамка. Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Вибачте, шановні народні депутати, кожного дня керівник, заступники формують порядок денний, відбувається засідання Погоджувальної ради, і ми постійно щось змінюємо. А можна якісніше підходити до формування порядку денного? Неможливо готуватися до першого і останнього законопроектів одночасно. Якщо хтось зі «Слуги народу» отримує преференції, то давайте всім опозиційним фракціям і групам йти назустріч і також якимось враховувати їхні пропозиції. Неможливо постійно щось приймати і постійно щось змінювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Владиславович Соболев. Будь ласка. Після нього Бобровська, за нею Герасимов Артур Володимирович, і переходимо до голосування за цю пропозицію.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» категорично проти будь-яких перенесень, тим більше коли це робиться десятками законопроектів, де плутаються назви, цифри.

Будь ласка, стосовно кожного законопроекту, який переноситься, вказуйте назву, номер – і після цього окремо голосуйте. Не треба нам цей колгосп, ми вже колгоспи проходили, чим це закінчилося, усі пам'ятають. Тож прохання йти

окремо по кожному законопроекту. Але ми розуміємо, заради чого збирали зараз засідання, – заради того, щоб зменшити оподаткування грального бізнесу. Не йметься вам.

У нас велике прохання: окремо кожен законопроект, і нехай кожна фракція визначається. Кому мало від того, що збирають у гральному бізнесі, ми вважаємо це злочином проти українського народу. Тому прохання голосувати окремо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бобровська Соломія. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Шановні колеги, ви знаєте, те, про що я попрошу цей зал, не стосується жодного шкурного питання, не стосується економіки і ділення бюджету. Це стосується нашої історичної пам'яті. На жаль, у тиждень пам'яті про Голодомор ми навіть тут не осягнули обговорити, прийняти і звернутися до німецького Бундестагу щодо визнання Голодомору українців геноцидом, тому що нам це неважливо.

За останні 10 років, на жаль, лише дві країни зробили поступ, тому що так працював парламент. Давайте займемося, будь ласка, парламентською дипломатією і приймемо проект постанови [№ 5032](#) про звернення до німецького Бундестагу, члени якого є нашими великими партнерами, щоб не лише нас просили щось визнати, а нарешті визнали і наш Голодомор геноцидом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артуре Володимировичу. Потім Дмитро Олександрович Разумков, і після цього переходимо до голосування за пропозиції.

Спочатку буде пропозиція Мотовиловця, після того пропозиція Сергія Владиславовича Соболева.

Будь ласка, Артуре Володимировичу.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане Олексійовичу, шановні колеги, шановні українці! Я повністю підтримую пропозицію колег з «Голосу» після зміни черговості розгляду питань порядку денного першим питанням розглянути проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Бундестагу Федеративної Республіки Німеччина щодо визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом українського народу» (№ 5032). Це надважливо.

А також, Руслане Олексійовичу, просимо додати і другим питанням, підкреслюю, розглянути проект Закону «Про соціальний і правовий захист осіб,

стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей» ([№ 6104](#)) та альтернативний проект [№ 6104-1](#). Давайте нарешті розглянемо законопроект про заручників, прийнемо його хоча б у першому читанні.

Розпочати з цих двох законопроектів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів вашу пропозицію.

Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка. Після цього переходимо до голосування.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Руслане Олексійовичу, шановні колеги! Дійсно, була слухна пропозиція щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного. Але разом з правильними законопроектами, яких, дійсно потребує держава, намагаються зараз також підняти законопроекти, які несуть високі корупційні ризики, давайте називати речі своїми іменами, і баланси, які хочуть сьогодні порушити, у тому числі в системі оподаткування.

Тому була слухна пропозиція, якщо не помиляюся, Сергія Владиславовича Соболева щодо того, щоб за чергою розглядати питання щодо зміни порядку розгляду проектів на цьому пленарному засіданні, голосувати кожен окремо і приймати рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перепрошую, але я ставитиму так, як вони надходили.

Перша пропозиція, яка надійшла від народного депутата Мотовиловця Андрія Вікторовича, зараз перейти до такого порядку розгляду питань: проекти № 6055, № 6429, № 6302, № 5688, № 5689, № 3739, № 4358, № 5719, № 5323, № 2064, № 6273.

Шановні колеги, ставлю на голосування цю пропозицію. Прошу голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, решта пропозицій поки знімаються, але ми можемо потім якісь... (*Шум у залі*).

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, є пропозиція додати проект про звернення щодо визнання Голодомору. Давайте тоді поетапно, першим його... (*Шум у залі*). Хвилину, будь ласка, я зараз уточню, що просять.

Шановні колеги, є ще пропозиція, яка, я так розумію, теж підтримується і яка була оголошена: усе-таки перед тим, як перейти до розгляду проекту

№ 6055, розглянути проект постанови № 5032 про звернення до Бундестагу і президентський проект № 6104 стосовно заручників.

Шановні колеги, ставиться ця пропозиція, щоб почати з них, а далі перейти до тих, які були озвучені.

Готові голосувати? Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 329.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, проект постанови [№ 5032](#). Можемо без обговорення його проголосувати? Давайте.

Шановні колеги, я відразу ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до Бундестагу Федеративної Республіки Німеччина щодо визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом українського народу» (№ 5032) у цілому.

Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 331.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Наступне питання – президентський проект Закону «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей» ([№ 6104](#)) та проект [№ 6104-1](#). Це перше читання.

Є необхідність обговорювати чи можемо прийняти? Будемо обговорювати. Тоді давайте розглянемо за скороченою процедурою. Шановні колеги, прошу підтримати цю пропозицію.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова постійного представника Президента України в Автономній Республіці Крим Кориневича Антона Олександровича. Будь ласка.

КОРИНЕВИЧ А.О., постійний представник Президента України в Автономній Республіці Крим. Добрий день, шановний пане Голово, шановні народні депутати! Маю честь сьогодні представити проект Закону «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей» (№ 6104), внесений Президентом України до Верховної Ради і визначений ним як невідкладний. Це законопроект, на який майже вісім років чекали тисячі

цивільних та військовополонених, їх родини, що стали жертвами незаконних дій влади Російської Федерації та її окупаційної адміністрації. Серед наших громадян, які незаконно затримані Російською Федерацією, є активістка Галина Довгопола, волонтерка Людмила Гусейнова, правозахисник Сервер Мустафаєв, журналіст «Радіо Свобода» Владислав Єсипенко, військовослужбовець Юрій Дяченко, перший заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу Наріман Джелялов, який був заарештований окупантами в Криму фактично за участь в установчому саміті Кримської платформи 23 серпня цього року в місті Києві.

Питання захисту наших громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації, є одним з пріоритетів державної політики України, і, зокрема, політики щодо деокупації та реінтеграції Криму. Це чітко виписано в Стратегії деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, прийнятій у березні цього року указом Президента. Звільнення наших громадян з полону, на жаль, не завжди залежить від нас, проте рішення про підтримку полонених та їх родин ми можемо прийняти вже зараз.

Законопроект передбачає, зокрема, визначення категорій осіб, на яких поширюється дія закону: військовополонені та цивільні заручники, а також члени їх сімей; утворення та повноваження комісій з питань встановлення факту позбавлення особистої свободи та порядок прийняття рішень з цих питань; створення реєстру осіб, надання таким особам і членам їх сімей грошової допомоги та інших видів допомоги, та багато іншого.

До розробки законопроекту долучалося профільне Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України та багато громадських організацій.

Найголовніше – це законопроект про людей. Просимо народних депутатів підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова народну депутатку України Геращенко Ірину Володимирівну.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, для мене це особлива тема. Працюючи в гуманітарній Мінській підгрупі разом з колегами я звільнила сотні українських заручників, незаконно утримуваних у тюрмах окупованого Донбасу, Криму і Російської Федерації. Насправді, дійсно, на сьогодні звільнення заручників заблоковано. Попри те, що ми в опозиції, ми покладаємо за це відповідальність на Російську Федерацію і вбивцю – Путіна. Але на Зеленського ми покладаємо відповідальність за те, що він віддав Російській Федерації Цемаха, беркутівців – усіх тих, у кому була зацікавленість Росії, і так і не виконав своєї обіцянки про обмін усіх на всіх.

А на вас, колеги, ми покладаємо відповідальність, що питання гарантій родинам ви розглядаєте лише зараз, адже попередній парламент прийняв законопроект про статус заручників і допомогу їх родинам у першому читанні, а ви на два роки заблокували це питання.

У чому різниця між законопроектом Зеленського, який, по суті, взяв усі наші напрацювання, і нашим альтернативним проектом? У тому, що ми пропонуємо, щоб усі списки заручників і гарантії надання соцдопомоги вело профільне Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, яке отримує фінансування, має відповідний штат і має цим займатися. Зеленський пропонує створити ще один орган виконавчої влади, який буде цим опікуватися. А чим тоді займається пані міністерка і її міністерство? Ходить по каналах критикувати опозицію і опікується телеканалом «Дом»? Тому що дивним чином телеканал «Дом», який має боротися за уми на окупованих територіях, сьогодні пиляє державний бюджет разом з профільним комітетом, який цим займається, і аж ніяк не опікується питаннями заручників, їх родин.

Ну, а в цій залі сидить людина, яка після мене зайшла в гуманітарну підгрупу, і хотілося б публічно почути від неї хоча б якийсь звіт: що зараз робить гуманітарна підгрупа, кого ви звільнили, кого ви звільняєте, над звільненням кого ви працюєте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я надаю слово голові Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин Лубінцю Дмитру Валерійовичу. Будь ласка, Дмитре Валерійовичу.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановна президіє, шановні народні депутати, громадяни України, Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні 20 жовтня поточного року розглянув два законопроекти – проект № 6104, поданий Президентом, та альтернативний проект № 6104-1 – і прийняв рішення підтримати основний законопроект № 6104.

Я хотів би прокоментувати висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Є узагальнюючий висновок щодо обох законопроектів, є зауваження до обох запропонованих ініціатив, але ми вважаємо, що зауваження до основної під час підготовки до другого читання можуть бути враховані.

Основний законопроект підтримується також Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, Міністерством юстиції, Міністерством соціальної політики, Міністерством оборони, Представництвом Президента України в Автономній Республіці Крим, Службою безпеки України. Тому ми рекомендували у своєму висновку підтримати основний законопроект № 6104.

Користуючись нагодою, я як голова комітету хотів би заявити, що ця ініціатива не нова, але ми дякуємо, що зараз, нарешті, прийшов час, щоб наш парламент проголосував і показав, що ми підтримуємо сім'ї людей, які ув'язнені Російською Федерацією як на тимчасово окупованих територіях, так і на території Автономної Республіки Крим. Ми повинні показати, що ми своїх не забуваємо і підтримуємо.

Прошу всіх проголосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорити це питання чи давайте, може, проголосуємо і зкономимо час? Шановні колеги, давайте проголосуємо.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця (*Шум у залі*).

Ви хочете обговорити, Артуре Володимировичу? Добре.

Запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Артуре Володимировичу, просто в нас настільки багато важливих законопроектів.

Записуйтеся, бо пропустите запис.

Слово надається народному депутату Дануці Олександровичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ДАНУЦА О.А. Прошу передати слово колезі Тарасу Тарасенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Тарасенко. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Партія «Слуга народу». Шановна президіє, шановні колеги депутати! На жаль, окупація наших територій триває. Наші громадяни наразі продовжують затримуватися окупаційною владою в Донецькій, Луганській областях та АР Крим, і ми як держава, як влада повинні піклуватися про їхні сім'ї на території України.

Я прошу всіх не витрачати часу, а негайно прийняти даний законопроект, скоротити строки підготовки до другого читання для того, щоб за вісім років війни ми нарешті могли допомогти нашим громадянам і захистити їх від окупації і від біди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Устіновій Олександрі Юріївні, фракція «Голос».

Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Об'єднання «Справедливість». Шановні колеги, це насправді давно наболілий і необхідний законопроект. Ви знаєте, я мала досвід не один раз бути із звільненими заручниками, які були довгий час у підвалах і в місцях неволі в окремих районах Донецької і Луганської областей. Хочу вам сказати про емоції людей, які жили в комунальних державних таборах за містом Києвом, яким не було в що перевдягнутися, які мали ситуативну їжу, яку привозили волонтери, і до яких Кабміну була дуже довга справа, тому що не виділялися кошти, не призначалася грошова компенсація і люди не знали, куди діватися. Більше того, якщо це були молодші люди, вони не знали, як вчиняти, залишатися в Києві чи в областях, бо немає програми дій, немає розробленої карти, що далі їм робити, особливо якщо вони родом чи жили на тимчасово окупованій території.

Мені дуже хотілося б, щоб нарешті грошова компенсація знаходила їх не через півроку-рік після того, як вони вийшли, дасть бог, ще вийдуть з полону, а щоб ці люди мали б у розпорядженні ці кошти і розуміли, як далі їм рухатися і жити.

Тому, безперечно, однозначно ми за. І я просила б Кабмін, особливо профільне міністерство, яке цим опікується, не тягнути з грошовими виплатами і компенсаціями, а залежно від виходу на волю цих людей відразу надавати їм державну соціальну і особливо правову підтримку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Соболеву Сергію Владиславовичу, фракція «Батьківщина».

Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановний головуючий, президіє, шановні колеги, насправді законопроект вкрай необхідний, хоча і запізнений, його можна було за 2,5 року вже давно ухвалити, щоб він став чинним.

Якщо аналізувати основний і альтернативний законопроекти, то альтернативний збалансованіший. Більше того, він несе чіткі розрахунки щодо компенсації втрат залежно від того, скільки людина перебувала в застінках Російської Федерації. Але є інший варіант: якщо підтримуємо основний, то його слід доопрацювати з урахуванням тих конкретних пропозицій, які містяться в альтернативному.

Більше того, законопроект Президента виписаний неграмотно, я звертаюся до тих, хто від імені Президента подає такі законопроекти. Там основний механізм надання соціальної допомоги тим, які звільнилися або яких звільнили,

доручається Кабінету Міністрів. Кабінет Міністрів може розробляти порядок, а не основне, що має містити закон.

Наступне питання. Є багато неточностей, що стосуються зарахування до страхового стажу того періоду, який звільнені особи перебували в застінках Російської Федерації, для їх соціального захисту.

І на завершення. Шановна владо, розпочніть нарешті процес звільнення тих людей із застінків. Це найважливіше на сьогодні. Бо 130 осіб за обліком – це далеко не всі, які насправді там знаходяться, і це завдання для всіх.

Команда «Батьківщина» проголосує за проект у першому читанні, а до другого будемо вносити поправки, щоб закон став більш досконалий.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бакунцю, я так розумію. Після цього виступить ще народна депутатка Іонова, і переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Павло Андрійович Бакунець. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні народні депутати, пане Голово! Мене звати Павло Бакунець, я представляю Львівщину, а саме Жовківщину, Яворівщину. Це той край, з якого майже вісім років тому, коли почалася війна на сході, їхали добровольці, щоб захищати нашу землю. Це той край, з якого їхала легендарна 24 бригада. Це той край, з якого, як і з багатьох інших країв, областей нашої країни тисячі наших з вами родичів, знайомих і друзів пішли в першу хвилю мобілізації захищати рідну землю.

Уже вісім років іде війна з агресором, вони й досі захищають нас і наші громади на сході України. На жаль, були такі, які потрапили в полон. Когось визволили, але ще й досі тисячі з них перебувають у полоні. Наприклад, мешканець Яворова Володимир Лакомський потрапив у полон, уся родина і місто молилися за нього, його визволили. Минуло вже багато років, але держава, на жаль, про нього забула, він не отримав жодних пільг, не може навіть одержати посвідчення про інвалідність, яку він отримав внаслідок травм, завданих йому в полоні нашим ворогом.

Тому я закликаю вас сьогодні прийняти цей законопроект, надати можливість нашим військовополоненим, нашим героям, їхнім родинам отримати належну допомогу, належні пільги і належне визнання від держави.

Слава нашим героям! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Іонова. Будь ласка.

Після цього ще виступить Лубінець, і переходимо до голосування.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Ми щиро вітаємо той факт, що все-таки на екваторі свого скликання ми нарешті добралися до питання бранців Кремля. Дійсно, офіційно на окупованих територіях і в Криму перебувають більше 450 громадян нашої країни. На жаль, відхилено наш альтернативний законопроект, який містить дієвіші й адекватніші підходи, тобто має більший функціонал, який виконуватиметься, тому що нам цей законопроект потрібен не для галочки.

Ключова цінність у нашій країні – це права і свободи, і ми маємо забезпечити повний комплекс юридичних механізмів, які даватимуть змогу виборювати і захищати права наших громадян.

Наша команда звільнила більше 3 тисяч наших громадян з полону, і дуже хотілося б, щоб влада все-таки продовжувала і відзвітувала. Це питання, яке об'єднує, і ми тут готові спільно працювати. У восьмому скликанні була хороша ініціатива – Мінська платформа, де всі керівники підгруп приходили та інформували, що відбувалося, і ми спільно напрацьовували законодавчі рішення. Я просила б повернутися до цієї практики.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальне слово. Лубінець. Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Шановні колеги, шановний головуючий, повідомляю вам, що на засіданні нашого комітету ми прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді проголосувати та скоротити наполовину строк подання поправок і пропозицій до законопроекту під час його підготовки до другого читання. Прошу звернути на це увагу і поставити цю пропозицію на голосування.

Депутатська група «Партія «За майбутнє» також голосуватиме за цей законопроект. Ми хочемо показати, що підтримуємо громадян України, їхні сім'ї в той час, коли хтось з наших громадян знаходиться за ґратами, так названі бранці Кремля.

Тому дякую всім народним депутатам, які долучалися до обговорення. Прошу весь парламент проголосувати за дану законодавчу ініціативу – за проект № 6104.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я перепошую, ще виступить від ОПЗЖ Колтунович, і після цього переходимо до голосування.

Олександр Сергійовичу, будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні колеги, шановні виборці! Власне, ніхто ж не проти того, щоб фінансово підтримати утримуваних осіб та інших людей, які постраждали внаслідок конфлікту на території окремих районів Донецької і Луганської областей. Однак Президент, який ініціює такі речі, має сказати відверто, що він блокує звільнення, особисто він, утримуваних осіб, обмін яких ми мали можливість провести вже найближчим часом. Чому він ніколи не каже про те, що він особисто заблокував обмін чотирьох жінок, яких міг обміняти Віктор Медведчук ще рік тому? Чому він не згадує про те, що саме Віктор Медведчук звільнив з двох сторін майже тисячу утримуваних осіб у попередні роки, будучи спеціальним представником України у Тресторонній контактній групі з мирного врегулювання ситуації на сході України? Ось що потрібно робити.

А найголовніше, у пункті 6 комплексу заходів з виконання Мінських угод говориться таке: забезпечити звільнення і обмін всіх утримуваних осіб за принципом всіх на всіх. Ось що має найголовніший...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей» за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 328.

Рішення прийнято.

Комітет висловив пропозицію відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України скоротити строки підготовки до другого читання.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їх сімей» ([№ 6104](#)).

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 323.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ідемо далі за планом. Наступне питання – проект Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» ([№ 6055](#)). Це друге читання.

Запрошую заступника голови Комітету з питань цифрової трансформації Федієнка Олександра Павловича.

Шановні колеги, хто наполягатиме на поправках? Ар'єв, так? По-моєму, була домовленість щодо 1 хвилини, і всі знімають поправки. А, 2 хвилини.

Володимир Ар'єв. Будь ласка, і після цього переходимо до голосування.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Найперше, щодо регулятора. Я завжди казав одну річ: якщо ми хочемо, щоб у нас зникли яблука, давайте зробимо регулятор яблук. Поки воно працює, воно працює добре. Тим не менше все-таки це наші зобов'язання в рамках Угоди про асоціацію, тому це треба робити. Але давайте не намагатися зарегулювати те, що працює, до того ж працює нормально.

Я маю на увазі, що є спроба поставити повністю поштовий зв'язок під контроль цього регулятора. Тобто не універсальний поштовий зв'язок, до якого повинні мати доступ абсолютно всі громадяни, а весь. Доступ громадян до поштового зв'язку та інші оператори регулюються Законом «Про захист прав споживачів». Але саме цей регулятор, за якого ми маємо голосувати сьогодні, повинен стежити за тим, щоб окремо визначений у державі поштовий оператор повинен надавати якісні послуги незалежно від того, де перебуває споживач.

Тому я розумію, що, можливо, у регулятор зараз після дискусій намагаються всунути абсолютно все, але невдовзі у Верховній Раді розглядатиметься в другому читанні законопроект про поштові послуги, і якщо ми будемо це регулювати, то в нас зникнуть нормальні поштові послуги, тому що на сьогодні «Укрпошта» ще явно не дотягує, а приватні поштові сервіси фактично забезпечують весь обіг поштових послуг для громадян України.

Давайте не залишимо громадян України без якісних поштових послуг у майбутньому законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, ще 1 хвилина – Климпуш-Цинцадзе, і переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Колеги, мені прикро, що, на жаль, профільний комітет не врахував

поправок, запропонованих відповідно до директиви Європейського Союзу нашим комітетом якраз на виконання директиви в тому вигляді, коли цей регулятор мав би регулювати, дійсно, виключно універсальні послуги. Всі ці правки не враховані.

Я хотіла б для стенограми висловити сподівання, що це наполягання буде відображено у проекті Закону «Про поштовий зв'язок», і ми, власне, тоді розв'яжемо цю проблему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, тому прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» ([№ 6055](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступне питання – проект постанови [№ 6429](#). Можемо прийняти без обговорення?

Шановні колеги, з вашого дозволу, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 6429](#)) в цілому.

Шановні колеги, я вже поставив... (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 6429](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, вітаю вас!

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву» ([№ 6302](#)).

Шановні колеги, є необхідність обговорювати? Тоді давайте проголосуємо за розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова члена Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Федора Володимировича Веніславського, 4 хвилини, від комітету і від автора.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Я хочу вам нагадати, що 16 липня цього року, в останній день попередньої сесії Верховної Ради України, ми ухвалили дуже знаковий, можна сказати, історичний Закон «Про основи національного спротиву», який заклав законодавче підґрунтя для функціонування Сил територіальної оборони і сил руху опору.

Законопроект № 6302, який зараз пропонується до вашого розгляду, спрямований на уточнення деяких завдань ведення руху опору на тимчасово окупованих територіях. Зважаючи на те що рух опору – це дуже чутлива сфера, яка безпосередньо пов'язана з безпекою для життя і здоров'я громадян України, які будуть займатися веденням руху опору, є необхідність внести зміни до деяких законодавчих актів України й уточнити положення, пов'язані з закупівлею товарів для потреб руху опору і національного спротиву загалом, з метою їх віднесення до державної таємниці. Є також необхідність уточнення деяких повноважень Сил спеціальних операцій Збройних Сил України щодо підготовки ведення руху опору на тимчасово окупованій території.

Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 17 листопада цього року підтримав цей законопроект, рекомендував Верховній Раді України прийняти його за основу і скоротити наполовину строки подачі законодавчих пропозицій та поправок до цього законопроекту.

Прошу підтримати. Це дуже важливий законопроект, який закладає і інструментальний аспект протидії російській агресії, і забезпечує безпеку та інформаційну складову національної безпеки України.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорити цей законопроект? Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Зінкевич Яна. Будь ласка.

ЗІНКЕВИЧ Я.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Михайлу Забродському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Забродський. Будь ласка.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Беззаперечно, реалізація Закону «Про основи національного спротиву» і, зокрема, формування Сил територіальної оборони, а також інших структур – це дуже важливі кроки в розбудові системи нашої національної безпеки.

Користуючись нагодою, хочу подякувати присутньому тут профільному заступнику міністра і побажати йому якомога швидше сприяти виділенню належних фондів для розміщення відповідних органів, зокрема Сил територіальної оборони, а також таке побажання передати Фонду державного майна.

Щодо самого законопроекту. Беззаперечно, ми усуваємо ряд моментів, які були упущені в тому числі й нами під час розробки основного законопроекту. Але звертає на себе увагу одна дуже важлива, на мій погляд, пропозиція, яку пропонується внести до статті 3 цього закону. Це визначення завдань руху опору положенням, яке розроблятиме і затверджуватиме Кабмін. Це положення дуже суперечливе, тому що в цьому ж законі ми чітко визначаємо, що провідна роль в організації підготовки, підтримання та ведення руху опору належить лише Силам спеціальних операцій Збройних Сил України.

З одного боку, ми всі знаємо, що рух опору – це вищий пілотаж цієї війни. Це складніше, ніж будь-який ракетно-бомбовий удар або наступ славетної 24 механізованої бригади, і будь-яка колегіальність може лише зашкодити справі. З іншого боку, в суто політичному плані ми ведемо мову про структуру, яка буде розгорнута, формуватиметься і функціонуватиме ще в мирний час, і давати додатковий контроль над нею комусь поза Збройними Силами України надто небезпечно.

Дуже хочеться, щоб ми пам'ятали про це, врахували під час доопрацювання законопроекту до другого читання і, беззаперечно, підтримали його в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова Ростислава Ярославовича Тістика, фракція політичної партії «Слуга народу».

ТІСТИК Р.Я., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Руслане Олексійовичу, прошу передати слово Олександрю Завітневичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завітневич Олександр Михайлович. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Як говорили мої колеги з комітету, законопроект дуже важливий, хоча й невеликий, не лише в технічному плані, а дійсно, щодо повноважень і Кабінету Міністрів, і органів військового управління Збройних Сил України, і говорили про Сили спеціальних операцій.

Прочу підтримати, оскільки ми всі відслідковуємо, які події відбуваються поза нашими кордонами, біля кордонів, тому ці ініціативи надважливі. Ті невеликі зауваження, які є, звісно, ми в комітеті доопрацюємо і внесемо до другого читання найкращий, збалансований варіант.

Прочу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Костенко Роман Васильович, потім Кулініч Олег Іванович, і після цього будемо голосувати.

Будь ласка, Романе Васильовичу.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую, пане Голово. Шановні колеги, дійсно, прийнятий нами Закон «Про основи національного спротиву» дуже важливий і був визначений як такий, що підвищує нашу обороноздатність. На той момент, коли ми його приймали, багато уваги приділили територіальній обороні, але відразу домовлялися про те, що потім внесемо більше повноважень і регламентуємо дії саме руху опору, тому що ці дії є ключовими після того, як, не дай боже, може бути вторгнення на нашу територію.

Що таке рух опору? Поясню нашим громадянам, що це партизанські загони, які працюватимуть на окупованій території, якщо ворог наважиться все-таки захоплювати нашу територію. Це дуже важливий закон, яким ми надаємо права, зокрема Силам спеціальних операцій.

Але, користуючись нагодою, що я вже тут стою, хотів би сказати, що основний закон набирає чинності 1 січня, і закликати всіх небайдужих громадян долучитися до формування територіальної оборони, до формування руху опору.

Лише таким об'єднанням, показавши, що нам не байдужа наша країна, ми зможемо довести ворогові, що будь-які його плани щодо нападу на нашу країну можуть розбитися відразу, тільки-но вони вступають у дію.

Тому фракція «Голос» підтримує цей законопроект, і ми й далі будемо працювати над вдосконаленням цих інституцій.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається Арешонкову Володимиру Юрійовичу, група «Довіра». Після нього ще виступлять Рудик Сергій Ярославович і Крулько Іван Іванович. Далі переходимо до голосування. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово, шановні колеги, безперечно, законопроект надзвичайно важливий, виходячи з того, що ми сьогодні як держава і як суспільство в такому стані, що потрібно не просто усвідомлювати загрозу, що існує вже не перший рік, яка стосується збереження нашої держави як такої, її території і цілісності, а усвідомлювати й те, що питання національного спротиву, питання забезпечення всім необхідним наших військовослужбовців, тих, які виконують спеціальні, особливі завдання, тих, які на окремих територіях допомагають боронити наші кордони, – це спільне завдання. Я хочу в цьому плані відзначити активні дії і Міністерства оборони України, і працівників, і підрозділів органів місцевого самоврядування і територіальної оборони в областях і на місцях.

Останнім часом ця робота була надзвичайно активною, плідною, тому даний законопроект підкреслює й уточнює окремі положення, які дозволять ефективно і взаємодіяти, і функціонувати силам національної оборони і спротиву.

Позиція депутатської групи «Довіра» така. Надзвичайно важливими є моменти, які уточнюють питання фінансування і забезпечення руху опору, зокрема доплат і виплат військовослужбовцям, які призвані для виконання завдань. Нарешті вони мають отримувати відповідну гідну заробітну плату за ту важливу місію, яку вони сьогодні виконують, боронячи нашу рідну країну.

Депутатська група «Довіра» закликає всіх голосувати за даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Рудик Сергій Ярославович, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка. Після нього Крулько Іван Іванович, потім Шуфрич Нестор Іванович, і після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, Сергію Ярославовичу.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні українці! Закон «Про основи національного спротиву», який Верховна Рада прийняла в липні, надзвичайно важливий, але це лише перший крок. Законопроект № 6302 – це другий крок. За ним обов'язково має бути третій крок, який об'єднає систему національного спротиву з системою національної стійкості.

Це комплекс заходів, який дасть можливість усьому населенню України на території нашої держави створити територіальну оборону в усіх областях і районах, а на території, непідконтрольній нашій державі, рух опору, партизанський рух. Ми маємо дати відсіч ворогу і таким чином відстояти нашу територію.

Наша депутатська група просить проголосувати за прийняття законопроекту за основу та в цілому. А я як представник ССО в парламенті закликаю колег: підпишіть контракт з ССО до резерву першої черги і на Новий рік приїжджайте в гості до наших хлопців на передовій, дізнаєтеся про все, що треба і чого ви не знали раніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова Крулька Івана Івановича, фракція «Батьківщина». Будь ласка. Потім Нестор Іванович Шуфрич, і переходимо до голосування. Шановні народні депутати, займіть свої місця.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект, який стосується посилення руху опору і його підтримки. Бо насправді, якщо ми говоримо про звільнення окупованих Російською Федерацією територій на Донбасі і в Криму, то основою для цього звільнення має бути саме рух опору, щоб для окупанта – Російської Федерації – абсолютно нестерпно було утримувати ці території, де діятиме сильний рух опору.

Так само, коли советські війська окупували Україну, до середини 50-х років минулого століття рух опору на Західній Україні був настільки міцний завдяки бійцям Української повстанської армії, що для енкаведистів було абсолютно нестерпно проводити там будь-які дії. Ми повинні боротися з будь-яким окупантом і звільняти наші території, тому що Україна мусить бути єдиною і відновитися у своїй територіальній цілісності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка. Після цього переходимо до голосування.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, відчуття спротиву визначається не законами, а станом духу і силою волі. Як міністр з питань надзвичайних ситуацій хочу вам сказати, що від прийняття такого закону в січні-лютому нічого не зміниться порівняно з тим, що є сьогодні, 16 грудня.

Але прийняття цього проекту закону є зараз невчасним або передчасним, або вже пізно його приймаємо, і це спровокує відповідну реакцію, повірте мені.

Сьогодні вже всі винуваті для української влади: і Путін, і Байден, і пані Меркель, як перестала бути владою. Ну, не можна одночасно смикати за шкіру ведмедя та сіпати білоголового орла за пир'я – залишимося самі. Сьогодні ми маємо бути обережними і ліквідувати причину загрози, а не наслідки причини.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву» ([№ 6302](#)) за основу.

Готові голосувати?

Шановні колеги, повторюю ще раз.

Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву» ([№ 6302](#)) за основу.

Прошу голосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Дякую.

Пропонуєте скоротити строки? Гаразд. Бо я говорив з головою комітету, він сказав, що можна не скорочувати.

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок та підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву» ([№ 6302](#)).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги (*Шум у залі*). Зараз, секундочку. Спочатку Жупанин, він підняв руку, бо тут є лист.

З процедури – Герашенко. Будь ласка. Потім – Жупанин.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин уже почав виступ. Жупанин – перший з процедури, потім – Геращенко.

Увімкніть мікрофон Жупанина, будь ласка.

ЖУПАНИН А.В. Дякую, колеги. Дякую, Руслане Олексійовичу. Прохання до вас змінити черговість розгляду питань порядку денного і перейти до розгляду законопроекту [№ 3790](#). Цей законопроект узагалі повинен був бути прийнятий минулого року. У нас є звернення шести керівників фракцій і груп про зміну порядку денного і розгляд цього законопроекту позачергово. Ми на рік затримали його прийняття, і нам критично важливо зробити це до 1 січня.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є лист від керівників фракцій і груп. Буде заперечення, щоб зараз проголосувати законопроект № 3790? Не буде. Тому давайте все-таки спочатку проголосуємо за те, щоб розглянути проект № 3790 і потім одразу приймемо його.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути зараз законопроект № 3790. Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, тоді, з вашого дозволу, як ми і домовлялися, я одразу ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях» (№ 3790) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 344.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка. Прекрасна одностайність.

Шановні колеги, ідемо далі за порядком денним... *(Шум у залі)*.

Я перепрошую. Ірина Володимирівна Геращенко, 1 хвилина. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Шановний пане Голово, хочу вас поінформувати і переслала вам щойно смс, що на телеканалі «Рада» ваша фотографія і йде плашка: «Верховна Рада України визнала Голодомор геноцидом українського народу». А можна нагадати Верховній Раді і телеканалу «Рада», що ми визнали Голодомор геноцидом у 2007 році? Можна, виконуючи домовленості нашої з вами ранкової зустрічі, щоб за пульт управління телеканала «Рада» сіли не люди з вулиці, а колектив, який там працює, щоб зараз не відбувався там аутсорсинг, щоб люди, які не працюють на телеканалі «Рада», не несли цієї пурги?

Учора ці люди назвали віце-спікерку українського парламенту пані Контратенко. Тобто зараз на телеканалі «Рада» працюють переважно не ті люди,

які є у штатному розкладі, а люди з аутсорсингу, які не знають специфіки, які перебріхують прийняті нами закони. Це все є грубим порушенням того, що тут відбувається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до наступного питання – це проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» ([№ 5688](#)) та проект [№ 5688-1](#).

Шановні колеги, я пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Є.

Тоді я запрошую до слова народного депутата України Наталуху Дмитра Андрійовича як доповідача, автора законопроекту. Будь ласка.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Добрий день! Шановний пане спікер, шановні колеги! Мене звати Дмитро Наталуха, я лобіст індустріальних парків, як мене тут називають, за що мені абсолютно не соромно.

Ви знаєте, ми постійно чуємо про те, що дуже часто в нас закручують гайки бізнесу і нічого цей зал не робить, окрім того, що закручує гайки. Я вам хочу сказати, що настав час розкрутити нарешті ці гайки і зробити ті поступки для бізнесу, про які постійно ми говоримо, які всі тут підтримують. Але сьогодні в нас є можливість навіть проголосувати за це. У мене є ключ до розкручення цих гайок – це два проекти законів про індустріальні парки № 5688 і [№ 5689](#).

Що таке індустріальні парки і в чому особлива перевага цих законопроектів? Ми вже прийняли три місяці тому рамковий закон. Я хочу доповісти вам, що за три місяці стартував процес створення 24 нових індустріальних парків на території 13 областей. Ці 24 нові індустріальні парки, які почали процес свого створення, становлять сукупну суму інвестицій 884 мільйони гривень. Колеги, це за три місяці. Це при тому, що до моменту введення основних стимулів у нас залишається ще трохи менше ніж півроку.

Законопроект № 5688 – це те, чого бракує бізнесу сьогодні для того, щоб він ввів більше грошей. Ми позбавимо на 10 років оподаткування податком на прибуток усіх резидентів індустріальних парків. Це абсолютно нечувана історія протягом усієї нашої історії, і я дуже прошу бізнес і парламент, і уряд підтримати цю ініціативу в першому читанні і потім у другому читанні та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я теж дуже радий, що цей законопроект розглядається, тому що мені вже було вас шкода, скільки ви з цим ключем носитеся. Тому дуже вам дякую.

Шановні колеги, слово надається народному депутату Руцишину Ярославу Івановичу, автору альтернативного законопроекту. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Дякую за ініціативу, я також є прихильником розвитку індустріальних парків. Я не буду ілюзій з приводу прийняття свого законопроекту, але тим не менше хотів би використати цей час для того, щоб звернути увагу на деякі речі.

У першу чергу хто є реципієнтом цього законопроекту? Інвестор, закордонний інвестор, але не в останню чергу, а можливо, у першу – український інвестор. Я займався цим довгий час і поставив собі запитання: чи піду я в такий індустріальний парк? На жаль, відповідь була дуже категорична і швидка: ні. Чому? Як би ми не закликали наших підприємців до соціальної відповідальності, основна мета – отримання прибутку. Отримання прибутку – це означає у повну власність в усіх проявах. А в даному випадку користування цим прибутком ми делегуємо Кабінету Міністрів через постанову. А якщо я більше не хочу інвестувати свій прибуток у цей парк, а хочу перейти деінде? Тобто це одне обмеження.

Мені кажуть, що за 10 років ви зможете виправити, отримати цей прибуток і вивести його. І це друга річ, через яку я не спатиму вночі: мені 10 років треба буде тримати своє підприємство в цьому індустріальному парку, в іншому випадку я заплачу штрафи за всі попередні періоди разом з пенею за несплату податку на прибуток і таке інше.

Отже, непоганий законопроект, який, я вважаю, треба зробити набагато радикальнішим. Є ще деякі поправки, зокрема ми змінюємо термінологію – «товар» на «обладнання».

Усіх тих, хто розділяє мою стурбованість з приводу індустріальних парків, запрошую до підписання альтернативного законопроекту, себто мого.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова заступника голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Олександра Володимирович Ковальчука. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні члени президії, колеги, шановні українці! На доповнення тих слів, які були сказані автором законопроекту і автором альтернативного законопроекту, я можу додати лише те, що це не є якимось новим інструментом, який ми разом

вигадали. Це той інструмент, який використовують багато країн у світі, і відрізняються вони між собою лише тим, наскільки глибоко і широко використовуються пільги для створення умов для тих компаній, які роблять надзвичайно важливу справу в нашій і в будь-якій іншій країні.

Цей проект закону про перспективи і про створення нових робочих місць. Цей проект закону про те, що ми створюємо можливості для наших українців, які виїхали за кордон і працюють там уже багато років, повертатися в Україну, отримувати гідну зарплату і хороші умови роботи. Цей проект закону про наповнення бюджету. Цей проект закону про місцеве самоврядування, тому що місцеве самоврядування також зможе впливати на наповнення місцевих бюджетів шляхом створення умов або прийняття лімітів, за якими будуть сплачуватися податки на землю. Цей проект закону про інфраструктурний розвиток і про просування нашої країни як країни, яка може виробляти якісний продукт, як країни, яка може конкурувати з будь-якою країною у світі на будь-яких теренах, це може бути і агросектор, і лісова галузь.

На прикладі свого округу в місті Рівному я можу сказати, що завдяки таким законопроектам у нас з'явився меблевий кластер, на сьогодні це близько 10 мільярдів гривень інвестицій на території індустріального парку.

Таким законом ми лише покращуємо умови, за яких з'являтимуться більше таких прикладів. Я дуже прошу всіх підтримати проект і в першому, і в другому читаннях.

Комітет рекомендує Верховній Раді підтримати в першому читанні законопроект № 5688.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є необхідність обговорити? Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Бардіна Марина Олегівна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Передайте, будь ласка, слово Гетманцеву Данилу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, усі в цьому залі знають моє негативне ставлення до податкових пільг, але в цьому випадку я виступаю категорично за податкові пільги, які ми даємо індустріальним паркам. Немає жодної успішної країни світу з сировинною економікою. На жаль, з 2013 року ми маємо значне збільшення частки сировинних галузей у нашій економіці і відповідно

зменшення частки промисловості. Промисловість – це те, що створює робочі місця. Промисловість – це те, що дає податки. Промисловість – це те, що дає майбутнє країні і є запорукою добробуту країни і її громадян.

Ми вже в цьому залі проголосували за «інвестнянь». Це масштабний класний проект для великого бізнесу, і сьогодні на розгляді вже є більше 100 проектів, щоб запуститися в межах цього проекту.

Ми проголосували в цьому році в проекті [№ 5600](#) за пільги для шахтарських містечок, і 18 міст в Україні, які вмирають через те, що закриваються шахти, отримали пільги для розвитку середньої промисловості.

Сьогодні ми розглядаємо проекти про індустріальні парки. Індустріальні парки – це інструмент, який широко використовується в усьому світі. Ці індустріальні парки розвиваються в Польщі, у Туреччині їх більше 100, у Китаї – більше 300, у Південній Кореї – більше 1200 (вдумайтеся) індустріальних парків.

Я переконаний, що правильне використання цього інструмента – інвестиції держави, а це також необхідно, передусім у те, щоб індустріальні парки були успішними, стане запорукою нашого економічного зростання.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Слово надається народному депутату Шахову Сергію Володимировичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Індустріальні парки об'єднали сьогодні і схід, і захід. Щойно я говорив з Павлом Бакунцем про те, що, дійсно, необхідно допомагати і малому, і середньому, і великому бізнесу.

Але хотів би звернути увагу також на Донбас, де йде війна. Ми з колегами зареєстрували законопроект [№ 2070](#) про вільну економічну зону на Донбасі. Якщо парламент уже проголосував за скасування вільної економічної зони в Криму, то ми вимагаємо все-таки дати гарантію і розглянути законопроект № 2070 про вільну економічну зону на Луганщині та Донеччині, там, де йде війна. Повинні бути інвестиції в Луганську та Донецьку області, необхідно дати робочі місця, а також гарантії і Президента, і парламенту, і Кабміну, щоб люди хотіли інвестувати в ті землі, і дати можливість пільгового кредитування для малого, середнього бізнесу, агарного бізнесу.

Залишилося дві третини землі, а людей немає. Сьогодні майнери виїжджають у Польщу.

Що говорив наш колега Гетманцев про шахтарські містечка? То давайте подивимося на Луганський вугільний басейн – чорне золото, якого не вистачає

на складах. У країні енергетична криза, коли закупають електроенергію в Білорусі по 5 гривень, а продають нашим ОТГ по 9 гривень.

Тому треба подбати про Донбас і все-таки дати можливість розвиватися бізнесу саме там, де йде війна.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний Голово. Прошу надати слово нашому шановному колезі найбільш компетентному у Верховній Раді з питань розвитку промисловості й економіки Колтуновичу Олександрю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійовичу, поки ви йдете до трибуни, я думаю, буде ще стільки компліментів у ваш бік.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую. Шановний пане Голово, шановні колеги, за це скликання Верховної Ради, напевно, є п'ять основних ключових економічних законів, які, дійсно, в теорії є дуже правильними, але вони не працюють за окремих умов.

Я також, як і мій колега Шахов, апелюватиму до голови фінансового і податкового комітету, який сказав фундаментальні речі, що необхідно відроджувати високотехнологічне промислове виробництво. Але треба дуже добре знати структуру української економіки, її економічну історію, для того щоб розуміти, що окремі норми, які тут закладені, замість того щоб стимулювати надходження інвестицій у промисловий сектор, зменшуватимуть їх, замість того щоб відроджувати промисловість, навпаки, погіршуватимуть її.

Який головний базис сучасної промислової політики України? Це коопераційні зв'язки у високотехнологічних секторах промисловості з країнами СНД, країнами Євразійського економічного союзу. У нас спільна інфраструктура: енергетична, транспортна, зв'язку, ряд інших конкурентних переваг, єдина операційна база, яка була створена ще за радянських часів.

Що ви робите, коли ви вносите такі норми? Ви розриваєте ці окремі ланцюжки, коли встановлюєте обмеження з окремими країнами східного напрямку. Це, навпаки, зменшуватиме обсяг і реалізованої промислової продукції, і частку інноваційної продукції в промисловій структурі, і зменшуватиме частку машинобудування в експорті, про що казали колеги. Ось що ми робимо. Таким чином, замість того щоб робити благо, ми погіршуємо і культивуємо сировинну спрямованість економіки.

Тому, на наш погляд, між першим і другим читаннями необхідно прибрати дискримінаційні норми, які погіршують і ще більше розривають коопераційні

зв'язки з країнами СНД. Без цього в економіці України і промисловості не буде майбутнього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Железняк Ярослав Іванович. Після нього ще Южаніна Ніна Петрівна і Рудик Сергій Ярославович. Від «Батьківщини» ще нікого не було? Добре.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Дуже символічно, що після мене виступатиме пані Ніна Петрівна, тому що я пам'ятаю, як принципово в минулому скликанні ми захищали, щоб ці податкові пільги не були прийняті в такому вигляді. Дуже дивно, що зараз у залі немає міністра фінансів, який сказав би нам, скільки це коштуватиме. Скільки хтось пенсій, хтось медичних виплат, а хтось підвищення зарплати не отримає через те, що будуть застосовані податкові пільги. Але якщо в монокоаліції є на це гроші і ви хочете їх витратити, витрачайте. Єдине, що я дуже хотів би, щоб український парламент звернув увагу на те, що, незважаючи на наші голосування, позиції, заяви про «інвестнянь», вперше за багато років індекс інвестиційного клімату в Україні був у цьому році зменшений. І проблемою є не наявність або відсутність податкових пільг для індустріальних парків, а слабка судова реформа, високий рівень корупції, тіньова економіка і низькі темпи вакцинації.

Я дуже хотів би, щоб слова про те, що ми тут відновлюємо промисловість, справді, були реалізовані в реальності. Але для цього, на жаль, або на щастя, не треба встановлювати податкові пільги для тих же олігархів, які насамперед ними скористаються, тому що звичайні громадяни не будуватимуть заводи. І зараз ви точно створюєте внутрішній український офшор, який потім також, героїчно створивши, будете героїчно зачиняти, тому що просто банально в бюджеті не буде грошей.

Я не голосуватиму за цей законопроект і вас теж закликаю утриматися. Але ще раз звертаюся до уряду. Дуже хотілося б, щоб вони хоча б іноді говорили правду про те, що написано у висновку Мінфіну щодо цього законопроекту, що вони його не підтримують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка. Потім – Рудик, Яценко, і переходимо до голосування.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні

українці! Чи не виникає у вас когнітивний дисонанс? Одні й ті самі люди, які говорять, що спрощена система оподаткування, що ФОПи – це ерозія в податковому законодавстві, що саме через них немає достойної зарплати у вчителів і лікарів, зараз говорять про пільги необмеженій кількості юридичних осіб.

Щодо створення індустріальних парків і спеціальної системи оподаткування ми працювали, вивчали досвід, який дає країнам можливості розвиватися. Але цей проект закону розроблений, абсолютно не думаючи про переробну промисловість, про яку ви сказали, не думаючи про обмеження і відповідальність. Адже це двосторонній процес і якщо держава надає податкові пільги, то бізнес хоча б виконує соціальну складову. Це передбачають усі закони у всіх країнах, в яких працюють індустріальні парки, тільки не в нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Рудіку Сергію Ярославовичу. Потім – народний депутат Яценко, і переходимо до голосування. Займіть свої місця.

РУДИК С.Я. Шановні колеги, ми будемо підтримувати цей законопроект, але тільки в першому читанні, тому що як малі підприємці, так і середній клас, так і ті, які хочуть вкладати в промисловість, мають право на пільги. Це аксіома.

Але давайте не перетворювати на фарс. Нинішня версія і одного, і другого законопроектів не містить ніяких обмежень видів діяльності для тих підприємців, які будуть займатися бізнесом на території цих парків. Там немає ані інновацій, ані енергозберігання, немає жодних вимог, які вирізняють цей вид бізнесу від іншого.

Наприклад, у Золотоноші міська влада виділила 10 гектарів землі під переробку в індустріальному парку, думаєте, олії? Ні, канабісу, за який нами ще навіть не проголосовано! Дайте слово колишньому меру Золотоноші, нехай мені апелює і скаже, що це неправда. Це і є інновація? Це не інновація, це преференції для окремих видів бізнесу, і нам треба це виправити до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Яценко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Дійсно, індустріальні парки дадуть змогу насамперед розвиватися громадам. Тому що сьогодні ми спостерігаємо, особливо в невеликих містах і містечках, коли закривається завод, немає що робити, і люди просто від'їжджають або взагалі виживають лише завдяки торгівлі.

Тому я думаю, що дуже добре, що є такий законопроект. У принципі якщо є якісь питання, можна їх доопрацювати до другого читання, і я впевнений, що

комітет доопрацює. Але це, безумовно, прогресивний шлях до того, щоб утворити в Україні робочі місця, а якщо будуть робочі місця, це дасть можливості для додаткової сплати того самого податку на доходи фізичних осіб, так званого ПДФО, та інших надходжень до бюджету. Тож я думаю, що це добре. Давайте підтримаємо цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» ([№ 5688](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 256.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Ідемо далі, шановні колеги. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» ([№ 5689](#)).

Шановні колеги, є пропозиція проголосувати без обговорення, але я знаю, що Ніна Петрівна просить 2 хвилини. Ще хтось проситиме 2 хвилини? (*Шум у залі*).

Шановні колеги, давайте проголосуємо за розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

У вас проблеми з пультом, я правильно розумію? До вас ідуть працівники Апарату, Несторе Івановичу.

Дайте 1 хвилину Нестору Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Шановний пане головуєчий, для стенограми. У нашому секторі в останніх двох рядах під час попереднього голосування за прийняття проекту закону № 5688 в цілому, на жаль, не спрацювали картки так, як голосували народні депутати: або взагалі не голосували, або депутати під час голосування змінювали свою позицію, але це не було зафіксовано. Я бачу по табло, що я утримався, а картка голосувала «за».

По-перше, прошу врахувати мій голос як «утримався», а по-друге, перевірити, як працює система електронного голосування в останніх двох рядах нашого сектору.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу працівників Апарату перевірити, як проходить голосування.

Дякую, Несторе Івановичу.

Ніна Южаніна, 2 хвилини. Після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П. На жаль, такі важливі системні речі ми намагаємося проголосувати поспіхом. Шановні колеги, за базовим законом уже надано державну підтримку тим, які будуть знаходитися на території індустріальних парків і здійснюватимуть експорт, і це значні кошти з державного бюджету. Коли ми говоримо про податкові пільги, треба обов'язково враховувати 25-річний досвід нашої країни. Ми, справді, не можемо в усьому рівнятися або імплементувати у себе ті норми, які діють десь, тому що в нас уже працюють на сьогодні і спеціальні економічні зони, і території пріоритетного розвитку, і технологічні парки, і пільги для окремих сфер економіки – машинобудування, суднобудування, легка промисловість, ІТ.

Скажіть, будь ласка, хто проаналізував, як кожен з цих спеціальних режимів спрацював, якими податковими пільгами скористався і яку користь для держави, для розвитку економіки дали ці пільги? На жаль, кожен з цих спеціальних режимів, маючи на початку таку саму мету запровадження – позитивний ефект, згодом перетворювався виключно на спосіб ухилення від оподаткування, і як наслідок – такі податкові пільги були скасовані.

Для того щоб ви зараз приймали, треба обов'язково встановлювати запобіжники і зобов'язання для тих інвесторів, які працюватимуть у цій зоні.

Зрозумійте, будь ласка, ви говорите, що це створення робочих місць. Та якщо буде створена компанія і в ній буде одна працююча людина, то це вже відповідатиме критеріям і звільнятиметься від оподаткування податком на прибуток – 10 років при ввезенні нового обладнання не платити зовсім митних платежів, не платити податку на землю без обмеження строку дії цієї пільги!

Скажіть, будь ласка, ми зараз говоримо про вигоду для місцевих бюджетів. Та це лише за розумного підходу, коли, справді, є критерій щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили... *(Шум у залі)*. Ви просто настільки заслухалися себе, Ніно Петрівно. Сідайте, будь ласка. У вас було 2 хвилини.

Ставлю на голосування пропозицію прийняти проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» ([№ 5689](#)) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Будь ласка, покажіть по фракціях і групах.

Дякую, шановні колеги.

Шановні колеги, Вікторія Кінзбурська озвучить пропозицію, я так розумію, теж погоджену між усіма фракціями. Будь ласка.

КІНЗБУРСЬКА В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 171 Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Прошу поставити на голосування законопроект [№ 6273](#). Це друге читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми його проголосували, просто він у нас останній. Можемо голосувати. Тому, шановні колеги... (*Шум у залі*).

Ви хочете одну поправку саме до цього законопроекту? Для підтвердження? Будь ласка.

Шановні колеги, тоді давайте прийнемо рішення, оскільки немає консенсусу, як бачите. Ось починається, ми говорили без поправок – одна поправка, одна поправка... Ми ідемо за тим порядком, який проголосований, і кінчайте ці речі.

Шановні колеги, я переходжу до законопроекту [№ 3739](#) (*Шум у залі*).

Ні, ми не перейшли, зараз розпочнемо розгляд законопроекту № 3739.

Шановні колеги, ми йдемо за порядком, не міняємо, зараз розпочинаємо розгляд проекту № 3739. Ми за такий порядок проголосували, за ним і йдемо.

Отже, проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості» (№ 3739). Друге читання.

Я запрошую Наталуху Дмитра Андрійовича. Дмитре Андрійовичу, ви де?

Шановні колеги, я так розумію, ніхто не наполягатиме на поправках (*Шум у залі*). Наполягають. Хто наполягає? (*Шум у залі*).

Я зрозумів, ви сказали – для підтвердження, але для підтвердження – в кінці. Зараз я запитую, хто хоче поставити свої поправки на голосування для врахування. Я бачу, Руцишин. Чи йдемо... (*Шум у залі*).

Поправка 23. У кого поправки раніше поправки 23? (*Шум у залі*).

Я ж назвав проект закону № 3739 щодо локалізації.
Поправка 23. Руцишин. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І. Дякую за надане слово. Шановні колеги, я хотів би звернутися до всіх парламентаріїв з такого приводу. Наші організації тримають конкуренцію у світовій економіці і часом її виграють. Зараз на них і на наших платників податків, а також споживачів в Україні ми покладаємо відповідальність за неконкурентних і слабких, але хитрих. У нашій історії це вже було, ми можемо навіть сказати, що це відображено в нашому фольклорі, як битий небитого везе. Саме казочка про «Лисичку-сестричку і вовка-панібрата» про це говорить нам дуже чітко.

У даному випадку ми відкриваємо скриньку Пандори. Ви собі не уявляєте, наскільки багато аудиторської роботи для того, щоб перевірити всю цю локалізацію, а також можемо собі уявити, скільки посередників з'явиться в процедурі отримання документа про локалізацію.

Голосуємо проти цього законопроекту – битий небитого везе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 23 народного депутата Руцишина. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 111. Руцишин. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І. Шановні народні депутати, біля цих дверей висить фотографія Ігоря Рафаїловича Юхновського, який отримав відзнаку «Гідний довіри». Він, виступаючи в нашому парламенті, сказав про те, що перша проблема на сьогодні в Україні – це систематичне невиконання міжнародних договорів.

Я не говоритиму зараз про асоціацію, оскільки її, напевно, зняли, але відповідно до статті 3 Угоди про державні закупівлі, до якої Україна приєдналася 16 березня 2016 року, кожна зі сторін повинна без зволікань та безумовно забезпечити режим не менш сприятливий, ніж той, який надається національним товарам, послугам та постачальникам.

Пропозиції до законопроекту № 3739 також розглядаються і як порушення вимог Угоди про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи (Додаток 1А до Угоди про заснування Світової організації торгівлі). Суто за Липинським: зрадянство стало найбільш характерним явищем нашої історії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 111 народного депутата Руцишина. Комітет пропонує цю поправку відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 47.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 146.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, усі законопроекти, які вносяться до залу, повинні відповідати нашій стратегії. У стратегії Кабінету Міністрів, яка затверджена, чітко сказано, що конкуренція має бути об'єктивною і незалежною від того, де знаходиться виробник чи комерційна фірма. У даному випадку ми вже порушуємо це правило. Але дякую, що автори законопроекту люб'язно подарували нам Фрідріха Ліста, ідеолога економічного націоналізму. У нього є така цитата про те, що абсолютна свобода міжнародної торгівлі на сьогодні – це космополітична ідея, яка може бути реалізована хіба що через кілька століть.

Шановні, кілька століть пройшло, на вулиці вже глобалізація, битий небитого везе...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 146 народного депутата Руцишина. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 205. Руцишин. Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, економіка України є експортоорієнтованою, і в даному випадку люди або компанії, які успішно експортують українську продукцію, втраять ці ринки на заміну малому і недоцільному українському ринку. Чи це виправдано? Питання риторичне.

Якщо корпоративні зомбі не можуть запропонувати на прозорому тендері найнижчу ціну, вони, вдягнувши на себе національний прапор, вимагатимуть, щоб українські замовники платили їм більше, але в остаточному підсумку вища ціна ляже додатковим тягарем на пересічного українця – кінцевого споживача чи платника податку. І коли він переплачуватиме за товари чи послуги корпорації-зомбі, громадянин не використає ці кошти на купівлю іншого товару, цілком імовірно, українського.

Не можна голосувати за цей законопроект – битий небитого везе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 205 народного депутата Руцишина. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 270. Народний депутат Руцишин. Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, за півтора кілометра звідси знаходиться місце, де було вчинено вбивство одного економіста, який для багатьох є, можливо, авторитетом. За півтора кілометра звідси в інший бік, у Лаврі, він похований. Звати його Столипін. Так ось, навіть Столипін у 1905 році говорив, що закон повинен служити для конкурентних і сильних, а не для п'яних і слабких.

Я хочу також сказати, що захисна політика є програшною, переможними є наступальні стратегіями. Це не наступальна стратегія, ми ховаємося від світу у своїй шкаралупці – в Україні. Я хотів би сказати, що є набагато кращі інші інструменти, про які ми говорили вище. Наприклад, індустріальні парки, які ми можемо застосувати для того, щоб підтримати нашого експортера.

Не можна голосувати за цей законопроект – битий небитого везе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 270 народного депутата Руцишина. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 320. Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, як показують емпіричні дослідження, великі витрати всередині країни призводять до спаду економічного розвитку. Існує статистичний зв'язок, кореляційний, є кореляція між добробутом будь-якої людини і тривалістю її життя. Отже, захищаючи наші недолугі підприємства від жахів так званої світової конкуренції, насправді ми в непрямий спосіб вкорочуємо життя українцю. Але це дуже важко зрозуміти, тому що, з іншого боку, підприємство працює, труби димлять, директор сидить у своєму гарному кабінеті, продукція відвантажується, а платимо ми за це все з кишені платника податків і з кишені кожного українця.

Не можна приймати цього законопроекту – битий небитого везе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 320 народного депутата Руцишина і колег. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 40.

Рішення не прийнято.

Теж не спрацював ряд, шановні колеги. Працівники Апарату, підійдіть будь ласка, до народних депутатів. Апаратура вже втомилася.

Завершальна ваша поправка 2117. Народний депутат Руцишин. Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Шановні колеги, нам у приклад ставлять економіку Німеччини. Я, власне, покопирсався в наукових працях і знайшов таку цитату, яку я хотів би вам прочитати.

У Німеччині різкий поворот у політиці відбувся завдяки економічній реформі 1948 року під керівництвом міністра економіки Людвіга Ергарда. Він заявив, що неоліберальні принципи, протилежні принципам корпоративістської моделі, повинні бути втілені в економіці федеративної республіки. Ергард приписує майже подвоєння національного продукту Західної Німеччини між 1949 і 1956 роками відродженню конкуренції та вважає, що нація здобула, відкинувши корпоративістську тенденцію відмовлення від індивідуальних стимулів,

відкинувши також соціалістичну тенденцію і думати про розподіл багатства більше, ніж про його продуктивність.

Не можна приймати цього законопроекту – битий небитого везе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 2117 народного депутата Рущишина. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 40.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, хто ще наполягатиме? Народний депутат Цабаль.

Можна звернутися до вас з проханням? Ми бачили перелік ваших поправок. Чи можна, ми дамо деякий час, щоб ми мали можливість сьогодні проголосувати, тому що у порядку денному на завтра стоять мегаважливі законопроекти, які стосуються дуже багатьох питань? Якщо таке можливо, ми були б вдячні. Завтра ми ще маємо проголосувати у тому числі за те, щоб до нас прийшли вельмишановні представники організацій з Вифлеємським вогнем, і інші колеги.

Народний депутат Цабаль. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Продиктувати номери поправок? Зараз поправка 77, потім прошу 3 хвилини замість поправок 84-91.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте почнемо з поправки 77.

ЦАБАЛЬ В.В. Поправка 77 звучить так: «Доповнити пункт 1 розділу I проекту закону новим абзацом такого змісту: «Ступінь локалізації визначається учасником самостійно за формулою: $СЛ = (1 - I / C) \times 100 \%$ ».

Для чого це робиться? Для того щоб сам учасник мав змогу самостійно визначити і задекларувати ступінь локалізації, щоб це не робив якийсь державний орган, що за незрозумілим принципом видаватиме довідку кожному учаснику торгів, що він є українець, що своєю чергою зніме корупційні ризики, які можуть виникнути в разі наявності такого органу.

Прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 77 народного депутата Цабалю. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 38.

Рішення не прийнято.

Далі 3 хвилини – Цабаль замість восьми своїх поправок.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, на поправках 84-91 я не наполягатиму, хочу замість цього висловити свою позицію.

Про що взагалі цей законопроект? Суть його в тому, щоб надати преференції в державних закупівлях тим виробникам, у яких більший відсоток локалізованого в Україні виробництва. Автори проекту стверджують, що це підтримає розвиток української промисловості, проте насправді це не так.

Законопроект у найкращому випадку – звичайний популізм, у гіршому – відверте шкідництво. Цей законопроект – така собі легка версія проекту [№ 7206](#) 2017 року «купуй українське», який часто називали «купуй у олігархів». Так, автори, і я вдячний їм за це, до другого читання значно пом'якшили цей законопроект, і саме тому більшість своїх поправок далі я зніму. Проте цей законопроект навіть у поточній версії не відповідає цілі щодо підтримки українського виробництва.

Я насамперед хочу сказати, що я за здоровий протекціонізм і за стимулювання українського виробника, але цей протекціонізм має базуватися на трьох принципах, які не виконуються в цьому законопроекті.

Перший принцип. Стимулювати українських виробників треба самих, а не обмежувати іноземних. Тобто стимулювання має бути таким, що робить українського виробника більш конкурентоспроможним, а не менш. Нагадаю, що будь-яка преференція, особливо в державних закупівлях, зменшує конкурентну спроможність українського виробника довгостроково. Чому зменшує? Тому що ти не конкуруєш і в тебе немає стимулів інвестувати, покращувати свій продукт, покращувати свій сервіс. І довгостроково такі преференції призведуть до того, що ті самі українські виробники будуть менш конкурентоспроможні і вироблятимуть дорожчий і гіршої якості продукт.

Другий принцип. Протекціонізм не має шкодити економіці в цілому за рахунок окремих галузей. А я нагадаю, що коли ми допомагаємо окремим індустріям, наші зобов'язання перед Світовою організацією торгівлі можуть призвести до того, що інші індустрії, як і експортери, можуть постраждати, тому що будуть введені зворотні санкції проти них і відповідно одні індустрії виграють, а інші можуть постраждати, особливо експортери, за рахунок тих санкцій.

Третій принцип. Протекціонізм не має суперечити міжнародним зобов'язанням.

На жаль, у даному законопроекті жоден з цих трьох принципів підтримки національного виробника не виконується. Тому я не можу підтримати цей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 138. Цабаль. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, у поправці 138 пропонується пункт 3 розділу I проекту закону виключити. Чому це важливо? Будь-яка локалізація призведе до того, що під час державних закупівель не завжди закуплятимуться товари кращої якості і за кращу ціну. Тобто коли виробник братиме участь у тендері, він зможе виграти тендер, не маючи дешевшого товару. А це своєю чергою означає, що з державного бюджету закупівлі будуть робитися за кошти

платників податків за завищеними цінами, і це відповідно призведе до того, що витрати державного бюджету або збільшаться, або зменшаться...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 138 народного депутата Цабалія. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 146, так?

ЦАБАЛЬ В.В. Поправка 144.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 144. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, поправка 144 до цього законопроекту – ключова і важлива. Хочу розказати про ще один момент, який, можливо, не всі колеги знають.

Як працює Світова організація торгівлі? Світова організація торгівлі – це договір багатьох країн, які беруть на себе деякі зобов'язання щодо як зовнішньої торгівлі, так і насправді деякої внутрішньої економічної діяльності. Чому вони беруть ці зобов'язання? Тому що для кожного учасника цієї організації важливо, щоб усередині країни різними законодавчими актами не створювалися преференції для локальних виробників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 144 народного депутата Цабалія. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Поправка 146. Цабаль. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Поправка 146 стосується цієї ж теми, тому я продовжу. Чому важливі ці принципи, які не дозволяють давати певні преференції без згоди інших учасників? Тому що кожна країна зможе почати вводити ці преференції і світова торгівля не працюватиме. А світова торгівля – це добре для всієї економіки. Ці принципи існують для того, щоб не було, умовно, хитрих держав, які своєю чергою роблять те, що не роблять інші. Порушуючи ці принципи, відбувається така ситуація: інші учасники Світової організації торгівлі мають право вводити зворотні санкції. А що таке зворотні санкції? Зворотні санкції працюють так: будь-яка організація, яка торгує з Україною, зможе вибрати того експортера продукції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, щодо поправки 146 ми вже голосували. Давайте проголосуємо щодо поправки 204, про яку ви говорите, тому що ви хвилину використали.

Шановні колеги, поправка 206 шановного депутата Цабалю (*Шум у залі*). Ні, автор поправки 206 Заремський.

Перепрошую, поправка 204. Голосуємо за цю поправку. Нормально буде?

Ставлю на голосування поправку 204. Комітет її відхилив. Прошу... (*Шум у залі*). Що ні? Дивіться, щодо поправки 146 ми вже проголосували. Ми не зможемо щодо неї проголосувати ще раз, тому що її доповідав Руцишин.

Тоді давайте проголосуємо щодо поправки 204.

Ставлю на голосування поправку 204. Прошу голосувати. Вона комітетом відхилена.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 209.

ЦАБАЛЬ В.В. Ні, зачекайте. Дайте, будь ласка, 3 хвилини, і я зніму свої поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усі поправки, так?

ЦАБАЛЬ В.В. Так, усі поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, дайте 3 хвилини Цабалю.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, на жаль, я бачу, що знання економічної теорії не завжди є сильною стороною цієї Верховної Ради, ну, як і інших верховних рад, і це нормально, тому що у Верховній Раді працюють професіонали в різних галузях. Тут є фахові юристи, є економісти, є журналісти, є військові, є медики, є освітяни. Це нормально, коли кожен займається своєю справою і кожен орієнтується на думку тих людей, які в цьому розбираються. На жаль, щодо багатьох економічних законопроектів думка економістів не завжди почута і не завжди на неї орієнтуються.

Хочу нагадати, що після прийняття цього законопроекту в першому читанні Київська школа економіки розрахувала потенційний вплив цього законопроекту на економіку України. Відповідно до їхніх розрахунків такий закон у разі прийняття дасть не плюс до ВВП, а мінус 0,5 відсотка. Чому так? Тому що деякі галузі виграють за рахунок того, що в них збільшиться виробництво і продаж у державних тендерах, але інші можуть програти за рахунок потенційних зворотних санкцій наших міжнародних партнерів, які не будуть задоволені тим, що їхні продукти не можуть на рівних конкурувати з українськими.

Інша причина цього негативного впливу – довгостроковий негативний ефект для економіки через те, що хоча короткостроково, дійсно, два-три роки

нашим виробникам буде добре від локалізації, довгостроково вони не будуть заохочені інвестувати у виробництво, інвестувати в покращення продуктів і довгостроково вони стануть менш конкурентоспроможними.

Тому якщо орієнтуватися на думку провідних економістів, я назвав Київську школу економіки і багато європейських організацій, які знають про цей законопроект, підтримки проекту ми не бачимо.

Єдине, за що я хотів подякувати комітету, що між першим і другим читаннями законопроект був суттєво доопрацьований і зі списку постачальників, які знаходяться в країнах, які не підлягатимуть вимогам щодо локалізації, виключили більшість чи всіх наших міжнародних партнерів. Це країни ЄС, Сполучені Штати Америки та інші країни, які є нашими міжнародними партнерами. Це добре, це суттєвий прогрес. Хоча сам законопроект досі не оптимальний, але те, що було зроблено, це прогрес і дякую комітету за це.

Я законопроект не підтримую, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щиро вам вдячний за розуміння, за ваш конструктив. Справді, щира вдячність.

Шановні колеги, я ще дам 1 хвилину Железняку, він теж знімає всі свої поправки. Дякуємо вам, Ярослав Івановичу.

Після того, я думаю, що ми можемо перейти до голосування. Але я знаю, що ще одну поправку поставить представник ОПЗЖ Волошин і щодо однієї поправки для підтвердження візьме хвилину Шкрум Альона Ігорівна. Після цього переходимо до голосування. Але для того щоб ми точно встигли проголосувати, я продовжую на 15 хвилин засідання.

Железняк Ярослав Іванович, 1 хвилинка. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, у мене до цього законопроекту 1500 поправок, і, звичайно, я жодну з них не підніматиму, думаю, що не треба витрачати на це час.

Я проти цього законопроекту, оскільки вважаю, що він не допоможе, і вважаю, що система *ProZorro* – це найкраща система, якщо вона декілька разів у світі отримала найвищі нагороди.

Таким законом ми не змінимо нашої економіки, я в цьому переконаний. Але я вдячний і комітету, і Дмитру Наталусі, і Дмитру Кисилевському, і іншим колегам, які хоча і в довгій, палкій, але дискусії дослухалися до наших порад і виключили найбільш важливих стратегічних партнерів з цього законопроекту.

Я не голосуватиму за цей законопроект, тому що не вірю в нього, але дам можливість українському парламенту зробити сьогодні цю помилку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, шановні колеги, поправки, які ставилися на голосування для врахування, ми пройшли. Є одна поправка, яку хочуть поставити на голосування для підтвердження.

Народний депутат Волошин. Будь ласка. Після цього я ще даю 1 хвилину Шкрум, і переходимо до голосування. Народні депутати, займіть, будь ласка, свої місця.

Волошин. Будь ласка.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги! Мені якраз зрозуміло, чому лобісти глобальних корпорацій зараз так швидко знімають свої поправки. Тому що вони досягли мети спільно з посольствами, які чинили шалений тиск на Верховну Раду і на комітет. І я дуже вдячний голові комітету, що він тривалий час дуже мужньо і професійно відбивався від цього тиску. Тому що вони прибрали, власне, саме ті країни з дії такого закону, які й створюють найбільш неконкурентні умови для українського виробника, які самі купують лише 60 тисяч тонн української курятини, наприклад той самий Європейський Союз, а нам намагаються втюхувати навіть парти.

Тому я прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 317, яка абсолютно викривлює саму логіку цього законопроекту. Якщо Європейський Союз, Сполучені Штати Америки, Канада, Австралія можуть уникати дії такого закону, то який же це рівний підхід до міжнародних партнерів у торгівлі? До речі, наш перший торговий партнер – Китайська Народна Республіка, а не Сполучені Штати Америки.

Тому я вимагаю, щоб Верховна Рада професійно і відповідально поставилася. Якщо ми захищаємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 317 народного депутата Кисилевського. Вона комітетом врахована редакційно. Водночас народний депутат Волошин просить підтвердити це редакційне врахування в стінах Верховної Ради.

Ставлю на голосування поправку 317 народного депутата Кисилевського в редакції комітету, оскільки вона врахована редакційно, для підтвердження.

Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 299.

Рішення прийнято.

Народна депутатка Шкрум, 1 хвилина. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Колеги, поправка 2046, але я не наполягаю на голосуванні.

Ви знаєте це, мабуть, перша спроба в цьому парламенті за два роки, дійсно, перейти до правильного захисту українських національних інтересів і промисловості. Юлія Володимирівна Тимошенко є співавтором цього законопроекту, як і багато інших членів нашої фракції. Ми вважаємо, що він мав би прийматися, можливо, ще з самого початку, два роки тому, але і зараз країні точно треба такий новий економічний курс, який переходить до захисту наших національних інтересів, наших робочих місць, наших робітників, наших інженерів, наших промислових підприємств.

Думаю, що ця перша спроба точно має бути вдалою. «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект. Ну, а далі, сподіваюся, що локалізація може бути збільшена і поширена в майбутньому і покаже нам серйозні результати. Треба було робити це давно, колеги, а зараз голосуємо «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ще Дмитро Андрійович Наталуха від комітету, 2 хвилини, і переходимо до голосування.

Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

НАТАЛУХА Д.А. Дякую, колеги. Звісно, що комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти законопроект у другому читанні та в цілому з техніко-юридичним опрацюванням. Але я хотів вам сказати, що ця дата може стати датою в календарі як день економічної незалежності України, без перебільшення. 30 років ми йшли до цього дня. 30 років нам казали, що соромно навіть подумати про те, що ми маємо право дбати про власного українського виробника. 30 років нам казали, що ми мусимо враховувати найперше інтереси наших регіональних, європейських, західних, східних і інших партнерів – будь-кого, окрім інтересів українців, українських виробників і українських працівників. 30 років нам мало бути соромно від однієї лише думки поставити на перше місце національного виробника та українських працівників. 30 років нас переконували, що промисловість – це позавчорашній день, а наша доля – це аграрно-сировинний експорт.

Сьогодні все зміниться, ми, без перебільшення, приймемо історичне рішення, якому, звісно, я завдячую всім фракціям і групам, які підтримали цей законопроект, всім головам депутатських фракцій і груп, які його підписали.

Я дякую, звісно і безумовно, нашій президії. Я дякую своєму комітету, Дмитру Кисилевському, без якого цей законопроект був би неможливий. Я дякую нашим виробникам, які стоять над вами вгорі. Я дякую Президенту України, з яким ми погодили абсолютно оптимальний шлях прийняття цього законопроекту. І я дякую опозиції за конструктивний підхід сьогодні в залі, за можливість реалізувати цей історичний, без перебільшення, законопроект.

Колеги, прошу підтримати за основу і в цілому законопроект про локалізацію № 3739.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі. Оплески*).

Додайте ще 5 секунд, будь ласка. Увімкніть мікрофон.

НАТАЛУХА Д.А. Колеги, вибачте, я забув сказати, все, що ви щойно бачили, – це 150 тисяч підписів українських виробників на підтримку цього проекту закону. Дякую всім їм (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, давайте підготуємося до голосування. Це просто якесь свято, не вистачає конфеті, але давайте замість конфеті гарно проголосуємо за цей законопроект.

Шановні колеги, з вашого дозволу, я ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості» ([№ 3739](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 323.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю колег! (*Оплески*).

Герашенко – з процедури, 1 хвилина, будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановний пане Голово, ви неодноразово звертали увагу на дотримання Регламенту у Верховній Раді України. Ми не дуже зрозуміли на гальорці, що це було, коли під час розгляду законопроекту вийшла фракція майже в повному складі. Ми так розуміємо, що зараз розглядалися поправки, а поправки презентують з місця. Це перше.

Друге, демонструвалося відео, картинка на екранах, які розміщені в сесійному залі. Я хочу наголосити, що нашій фракції ви не дали можливості продемонструвати ролик, який зняв оновлений телеканал «Рада», де просто принижували опозицію. Ви не дозволити нам продемонструвати цей ролик, коментуючи, що це неможливо.

Ми засуджуємо те, що ви демонструєте подвійні стандарти до фракції більшості і до опозиції. Ми засуджуємо те, що ви дозволили на порушення Регламенту вийти зараз на трибуну і замість представлення поправок висловити тут якийсь абсолютно рекламний, пропагандистський спіч з конфеті. Не порушуйте Регламенту, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» ([№ 4358](#)). Друге читання.

Запрошую голову підкомітету Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Булах Ладо Валентинівно. Будь ласка, Ладо Валентинівно.

Шановні колеги, я так розумію, що ніхто не наполягатиме на поправках. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування... Чи ще буде рішення комітету, так?

Будь ласка, Ладо Валентинівно, зачитайте рішення комітету.

БУЛАХ Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). До вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну». Нагадую, що метою законопроекту є захист здоров'я людей від шкідливого впливу тютюну та імплементація Директиви 2014/40/ЄС Європейського парламенту і Ради щодо шкідливого впливу тютюну. Це є вимогою до України щодо асоціації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, Ладо Валентинівно, рішення комітету зачитується лише тоді, коли є специфіка.

БУЛАХ Л.В. Зачитую рішення комітету. Керуючись пунктом 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у другому читанні проект закону № 4358 прийняти в другому читанні та в цілому як закон у запропонованій комітетом редакції.

Водночас у зв'язку з перенумерацією пунктів розділу I законопроекту у відповідності з вимогами законотворчої техніки, що відбулася під час проведення передбачених Регламентом експертиз, а також необхідністю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте завершити, але прошу лаконічніше наступного разу доповідати. Дайте завершити, бо це важливо.

БУЛАХ Л.В. ...Узгодження між собою норм законопроекту, що стосуються набрання чинності його окремими положеннями, прошу також врахувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вимкніть, будь ласка, мікрофон. Усе. Дякую.

Рішення комітету роздано, всі з ним ознайомлені. Я прошу представників комітету наступного разу готуватися ретельніше. Вам дається певний час для того, щоб у разі, якщо є специфіка у рішенні комітету, доповісти його, а не починати з мети законопроекту.

Є одна поправка для підтвердження, так? Хто виступатиме? Стефанишина, здається, бо в масці я вас не впізнаю.

Стефанишина. Будь ласка.

СТЕФАНИШИНА О.А., член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Я хочу поставити на голосування для підтвердження три поправки і потребує всього 1 хвилину вашої уваги.

Колеги, у першому читанні проголосували за законопроект, де заборонили ароматизовані сигарети і електронні вироби, але між першим і другим читаннями деякі депутати повернули ароматизацію. Хочу сказати, що 80 відсотків підлітків починають курити саме ароматизовані сигарети.

Дуже прошу провалити поправки 101, 104 і 106, не голосувати за них і не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку...

СТЕФАНИШИНА О.А. Пропоную поставити на голосування для підтвердження, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви пропонуєте поставити на голосування для підтвердження. Вони враховані.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 101 народного депутата Заблоцького для підтвердження. Вона комітетом врахована.

Прошу голосувати.

«За» – 191.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 104 народного депутата Шахова. Вона комітетом врахована. Водночас народна депутатка Стефанишина пропонує поставити її на голосування для підтвердження.

Шановні колеги, прошу голосувати.

«За» – 214.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Заключна поправка 106 Галайчука. Вона врахована комітетом.

Шановні колеги, я ставлю її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 219.

Рішення не прийнято.

Переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію комітету, яка була озвучена, прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну» ([№ 4358](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, на цьому пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Ми зустрінемося одразу, тому що починаємо зараз позачергове засідання Верховної Ради України.